

Apstiprināts ar Smiltenes novada pašvaldības Domes
23.01.2025. lēmumu Nr.11 (protokola Nr.1, 12.§)
“Par Smiltenes novada Kultūras attīstības programmas
2025. – 2028. gadam apstiprināšanu”

Smiltenes novada kultūras attīstības programma 2025. – 2028.gadam

Saturs

Saīsinājumi	3
Ievads.....	4
1. Esošā situācija	5
1.1. Saskaņotība ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem	5
1.2. Nozaru raksturojums Smiltenes novadā	5
1.2.1. Institucionālais (pārvaldības) mehānisms	5
1.2.2. Finansiālais mehānisms.....	8
1.2.3. Kultūras apakšnozaru raksturojums.....	12
1.2.4. Kultūras norises.....	31
2. Kultūras nozares SVID analīzes kopsavilkums.....	33
3. Novada kultūras attīstības vīzija, stratēģiskais mērķis, prioritātes, problēmas, rīcības virzieni un plānotie politikas rezultāti	36
3.1. Vīzija.....	36
3.2. Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam stratēģiskais mērķis	36
3.3. Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam prioritātes	36
3.4. Identificēto problēmu un rīcības virzienu saikne, plānotie politikas rezultāti.....	36
4. Smiltenes novada kultūras attīstības programma 2025. – 2028.gadam stratēģiskā daļa. Rīcības plāns	39
5. Rezultātu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	53
6. Programmas īstenošanas uzraudzība.....	55

Saīsinājumi

KTP	Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde
TIC	Tūrisma informācijas centrs
SNB	Smiltenes novada bibliotēka
PIPP	Publiskais interneta pieejas punkts
BIS ALISE	Bibliotēku informācijas sistēma ALISE
SBA	Starpbibliotēku abonements
PK	Pamatkrājums
KC	Kultūras centrs
KN	Kultūras nams
TN	Tautas nams
LNKC	Latvijas Nacionālais kultūras centrs
TLMS	Tautas lietišķās mākslas studija
SNP	Smiltenes novada pašvaldība
FN	Finanšu nodaļa
PB	Pašvaldības budžets
IT	Informācijas tehnoloģijas
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
VB	Valsts budžets
NVO	Nevalstiskās organizācijas

Ievads

Smiltenes novada kultūras attīstības programma ir vietējā līmeņa vidēja termiņa kultūras nozares politikas plānošanas dokuments, kurā tiek konkretizēti “Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035.gadam” un “Smiltenes novada attīstības programmas 2022. - 2028.gadam” izvirzīto ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības prioritāšu sasniegšanas virzieni un rezultāti kultūras nozarē.

Izstrādes mērķis: nodrošināt saskaņotu un koordinētu Smiltenes novada kultūras jomas attīstību.

Programmas pamatā kā informatīvais materiāls izmantots pašreizējās situācijas raksturojums, ko papildina 18 attēli. Katras nozares esošās situācijas aprakstu papildina SVID analīze par konkrēto kultūras nozari. Tā sagatavota, balstoties uz esošās situācijas analīzi un dokumenta izstrādes gaitā sanāksmēs, tematisko darba grupu sanāksmēs iegūto informāciju.

Esošās situācijas apraksta daļu noslēdz SVID kopsavilkums.

Programmas stratēģiskajā daļā ir definēta Smiltenes novada kultūras attīstības vīzija līdz 2030.gadam, savukārt nozaru stratēģiskie mērķi, to sasniegšanai definētie virzieni, uzdevumi, rīcības plāns, rezultāti un rezultatīvie indikatori izstrādāti 2025. – 2028.gadam. Ievietota tabula ar rezultātu novērtēšanai sasniedzamajiem rezultatīvajiem rādītājiem. Programmas noslēgumā ir pievienots kultūras attīstības programmas ieviešanas uzraudzības sistēmas apraksts.

Kultūras attīstības programmas izstrādāta saskaņā ar Smiltenes novada pašvaldības domes 2022.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.207 (*protokols Nr.10, 37.§*) “Par grozījumiem Smiltenes novada domes 2020.gada 27.maija lēmumā Nr.355 “Par Smiltenes novada kultūras, sporta, tūrisma un mūžizglītības nozaru starpdisciplināras attīstības stratēģijas 2020. – 2025.gadam izstrādi”, kas apstiprināja dokumenta nosaukumu “Smiltenes novada kultūras attīstības programma 2023. – 2028.gadam” un arī darba grupu.

1. Esošā situācija

1.1. Saskaņotība ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem

Smiltenes novada kultūras attīstības programmas (turpmāk – Programma) izstrādi ietekmē vairāki attīstības plānošanas dokumenti un pieņemtās konvencijas/rezolūcijas starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī. Tālāk uzskaitīti galvenie politikas plānošanas dokumenti, kas iezīmē augstāk minētās Programmas attīstības virzienus un atbalstāmos uzdevumus novadā:

Nacionālā līmenī	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija “Latvija 2030” Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam “Kultūrvalsts” Valdības rīcības plāns kultūras nozarē Nozaru politikas plānošanas dokumenti
Reģionālā līmenī	Vidzemes Plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027.gadam Nozaru politikas plānošanas dokumenti
Vietējā līmenī	Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035.gadam ¹ Smiltenes novada attīstības programma 2022.-2028.gadam ² (stratēģiskā daļa/rīcības plāns) Smiltenes novada mārketinga komunikācijas stratēģija

Smiltenes novada ilgtermiņa attīstības vīzija – **Smiltenes novads ir cilvēkiem radīts, atpazīstams, ekonomiski aktīvs, sasniedzams, līdzsvaroti attīstīts, ilgtspējīgs un ainavisks novads Vidzemē – labākā vieta, kur dzīvot, kur strādāt, kur būt.**

Kultūras nozares attīstības programmas izstrāde un saturs atbilst šādiem Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības programmas mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem:

Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis (SM1)	Sabiedriski aktīva, izglītota un iekļaujoša vietējā kopiena
Ilgtermiņa prioritāte (IP1)	Pašpietiekama un augoša sabiedrība
Vidēja termiņa prioritāte (VTP1)	Sociāli nodrošināta sabiedrība un efektīva pārvaldība
Rīcības virziens RV4	Kultūrvide un mantojums

1.2. Nozaru raksturojums Smiltenes novadā

1.2.1. Institucionālais (pārvaldības) mehānisms

Programmā analizēto nozaru darbību nacionālā līmenī regulē Latvijas Republikas Kultūras ministrija (bibliotēkas, muzejs, kultūras organizācijas, nemateriālais kultūras mantojums), kā izdotie normatīvie akti ir saistoši.

¹ Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035.gadam, 26.01.2022.

² Smiltenes novada attīstības programma 2022.-2028.gadam, 26.01.2022.

Vietējā pašvaldību līmenī par nozarēm un to attīstību atbild novada pašvaldības dome. Izveidota Kultūras, izglītības un sporta jautājumu pastāvīgā komiteja, kā kompetencē ir nozares attīstībai sagatavoto priekšlikumu izvērtēšana un apstiprināšana pirms izskatīšanas novada pašvaldības domes sēdēs.

2021.gada 25.augustā Smiltenes novada pašvaldības dome (turpmāk – Dome) pieņēma lēmumu Nr.115 “Par Smiltenes novada pašvaldības kultūras iestāžu reorganizācijas uzsākšanu” (*sēdes protokols Nr. 8, 23.§.*), , savukārt 2021.gada 27.oktobrī Smiltenes novada pašvaldības dome pieņēma lēmumu Nr.277 “Par grozījumiem Smiltenes novada pašvaldības domes 2021.gada 25.augusta lēmumā Nr.115 “Par Smiltenes novada pašvaldības kultūras iestāžu reorganizācijas uzsākšanu”.

Lēmumā Nr.277 noteikts, ka ar 2022. gada 1. janvāri pašvaldības iestāde “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” (turpmāk tekstā – KTP; adrese: Gaujas iela 1, Smiltene, Smiltenes novads) ir iestādes „Smiltenes novada Kultūras, sporta un mūžizglītības pārvalde” un tās struktūrvienības "Smiltenes novada Kultūras centrs" ar apakšstruktūrām, struktūrvienības "Smiltenes novada bibliotēka" ar apakšstruktūrām, struktūrvienības "Tūrisma informācijas centrs" ar apakšstruktūrām, iestādes „Apes kultūras un tūrisma centrs” un tai pakļauto struktūrvienību, Raunas novada domes administrācijas struktūrvienības “Kultūras nodaļa” un Raunas novada domes iestāžu – “Raunas pagasta bibliotēka”, “Drustu bibliotēka”, “Drustu novadpētniecības muzejs”, “Raunas muzejs” un “Raunas novada tūrisma informācijas centrs” tiesību un saistību, funkciju un pārvaldes uzdevumu, materiālo un nemateriālo vērtību, tajā skaitā, darba tiesisko attiecību pārņēmeja darbiniekiem, kas pāriet uz iestādi, lietvedībā esošo dokumentu pārņēmeja.

2021.gada 27.oktobrī ar Domes lēmumu Nr.277 tika apstiprināts KTP nolikums (Nr.46/21)³.

2022.gadā pēc Domes pieprasījuma tika veikts Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – SNP) amatu funkciju un pārvaldības procesu audits⁴, kā rezultātā tika izstrādāta “Pašvaldības pārvaldības un funkciju pilnveidošanas Ceļa karte”. Tajā ir izanalizēta KTP un tās struktūrvienību un apakšstruktūru darbība, kā arī tiek sniegti priekšlikumi funkcionālām un strukturālām izmaiņām.

2022.gada 11.oktobrī spēkā stājas “Kultūras centru likums”, kas normatīvi regulē kultūras centru darbību un nosaka kultūras centru darbības mērķi, tiesisko pamatu, funkcijas un tiesības, kā arī prasības kultūras centru vadītāju izglītībai un kvalifikācijai.

Šie dokumenti ir noteikuši turpmākās strukturālās un funkcionālās pārmaiņas, kas veiktas KTP un tās struktūrvienībās 2022.gadā un 2023. gadā. Ar Domes 21.09.2023. lēmumu Nr.457 “Par pašvaldības iestādes “Kultūras un tūrisma pārvalde” struktūrvienības “Smiltenes novada bibliotēka” apakšstruktūras “Drustu bibliotēka ar Gatartas nodaļu” reorganizāciju” ir likvidēta Drustu bibliotēkas Gatartas nodaļa, nodrošinot pakalpojumu apdzīvotajā teritorijā; ar Domes 19.10.2023. lēmumu Nr.501 “Par pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” struktūrvienības “Virešu tūrisma informācijas centra “Mājvieta” reorganizāciju” ir likvidēta struktūrvienība “Virešu tūrisma informācijas centrs “Mājvieta”, novadpētniecības ekspozīciju pārvietojot uz Virešu pagasta pārvaldes ēku un daļu funkciju nododot Vidagas bibliotēkas pārraudzībā; ar Domes 23.11.2023. lēmumu Nr.567 “Par pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” tūrisma jomas struktūras reorganizāciju” ir reorganizētas struktūrvienības “Raunas Tūrisma informācijas centrs” un “Smiltenes Tūrisma informācijas centrs”, tos apvienojot un izveidojot jaunu struktūrvienību “Smiltenes novada Tūrisma informācijas centrs” ar četriem darbiniekiem. Izveidotā struktūrvienība nodrošina tūrisma funkcijas īstenošanu novada administratīvajā teritorijā.

Domes 2023.gada 23.novembra lēmums Nr.566 “Par pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” struktūrvienību “E.Zālītes memoriālā māja” un “Apes tautas nams” reorganizāciju” nosaka Apes tautas nama nosaukuma maiņu uz “Apes Kultūras centrs”, kā arī struktūrvienības “E.Zālītes memoriālā māja” reorganizāciju un jaunas apakšstruktūras “Apes Amatu māja” izveidi no 2024.gada 1.janvāra.

2023.gada 23.novembra Domes sēdē tika apstiprināts Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvaldes Nolikums Nr. 47/23 (*lēmums Nr.568, protokols Nr.16, 42.§*)⁵, kurā ir noteikta KTP darbība un struktūra. 2024.gada 19.septembrī Domes sēdē tika apstiprināti Nolikuma grozījumi Nr. 35/24 (*lēmums*

³ Smiltenes novada pašvaldības iestādes “Smiltenes novada kultūras un tūrisma pārvalde” Nolikums, 27.10.2022.

⁴ Smiltenes novada pašvaldības amatu funkciju un pārvaldības procesu audits, CSE COE, 2023.

⁵ Smiltenes novada pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” Nolikums, 23.11.2023.

Nr.586, protokols Nr.11, 29.§)⁶, kurā apstiprinātas izmaiņas iestādes struktūrā, konkrēti – struktūrvienību “Drustu muzejs” un “Smiltenes Novadpētniecības muzejs” reorganizācija un jaunas struktūrvienības “Smiltenes Novadpētniecības muzejs ar apakšstruktūru “Drustu muzejs” izveide (lēmums Nr.330, protokols Nr.6, 67.§, 23.05.2024.), kā arī izmaiņas Smiltenes novada bibliotēkas struktūrā, kur ir likvidētas Drustu bibliotēkas Gatartas nodaļa (lēmums Nr. 457, protokols Nr.14, 34.§, 21.09.2023.), Raunas bibliotēkas Rozes nodaļa (lēmums Nr.419, protokols Nr.7, 69.§, 20.06.2024.) un Bilskas bibliotēkas Lobērgu nodaļa (lēmums Nr. 515, protokols Nr.10, 35.§, 22.08.2024.). Iestādes funkcionālā struktūra ir attēlota 1.attēlā.

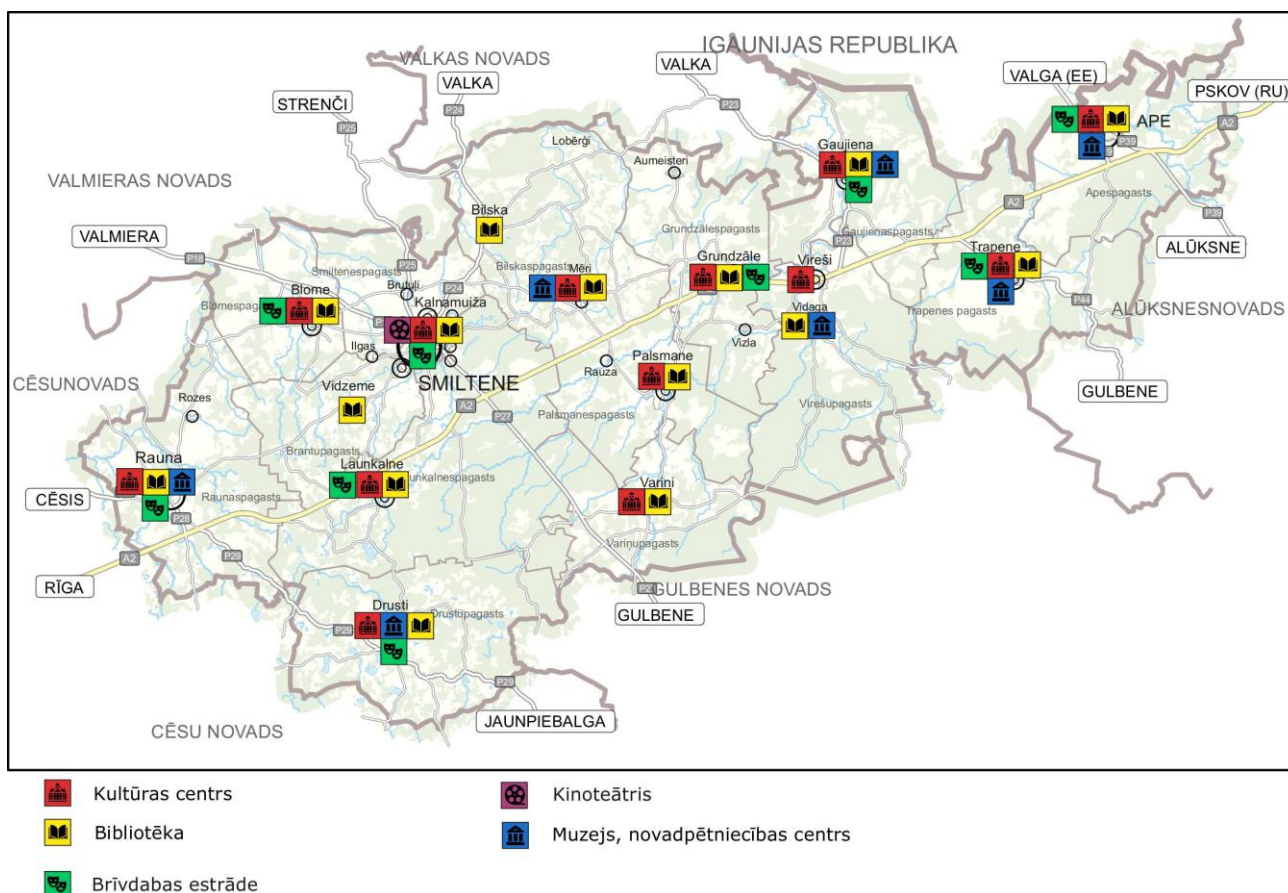
1.attēls. Smiltenes novada pašvaldības iestādes “Smiltenes novada kultūras un tūrisma pārvalde” funkcionālā struktūra (19.09.2024.)

Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde			
Bibliotēku nodaļa	Kultūras centru nodaļa	Muzeju nodaļa	Tūrisma nodaļa
Smiltenes novada bibliotēka Apes bibliotēka Bilskas bibliotēka ar Birzuļu nodaļu Blomes bibliotēka Brantu bibliotēka Drustu bibliotēka Gaujienas bibliotēka Grundzāles bibliotēka Launkalnes bibliotēka Palsmanes bibliotēka Raunas bibliotēka Trapenes bibliotēka Variņu bibliotēka Vidagas bibliotēka	Apes Kultūras centrs ar apakšstruktūru Amatu māja Birzuļu Tautas nams Blomes Tautas nams Drustu Tautas nams Gaujienas Tautas nams Grundzāles Kultūras nams Launkalnes Tautas nams Palsmanes Kultūras nams Raunas Kultūras centrs Smiltenes Kultūras centrs Trapenes Kultūras nams Variņu Tautas nams Virešu Kultūras nams	Smiltenes Novadpētniecības muzejs ar apakšstruktūru “Drustu muzejs” J.Vītola memoriālais muzejs “Anniņas” Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs Trapenes Novadpētniecības centrs Virešu pagasta novadpētniecības ekspozīcija “Mājvieta”	Smiltenes novada Tūrisma informācijas centrs

Smiltenes novada KTP struktūrvienību izvietojums ir attēlots 2.attēlā. Smiltenes novadā 2024.gadā ir 14 bibliotēkas ar vienu apakšstruktūru, 13 kultūras centri ar vienu apakšstruktūru, 2 akreditēti muzeji ar vienu apakšstruktūru, 4 novadpētniecības centri, 1 kinoteātris un 9 dažāda lieluma brīvdabas estrādes vai terases.

2.attēls. Smiltenes novada KTP struktūrvienību izvietojums (2024.)

⁶ Grozījumi Smiltenes novada pašvaldības domes 2023.gada 23.novembra nolikumā Nr.47/23 “Smiltenes novada pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” nolikums

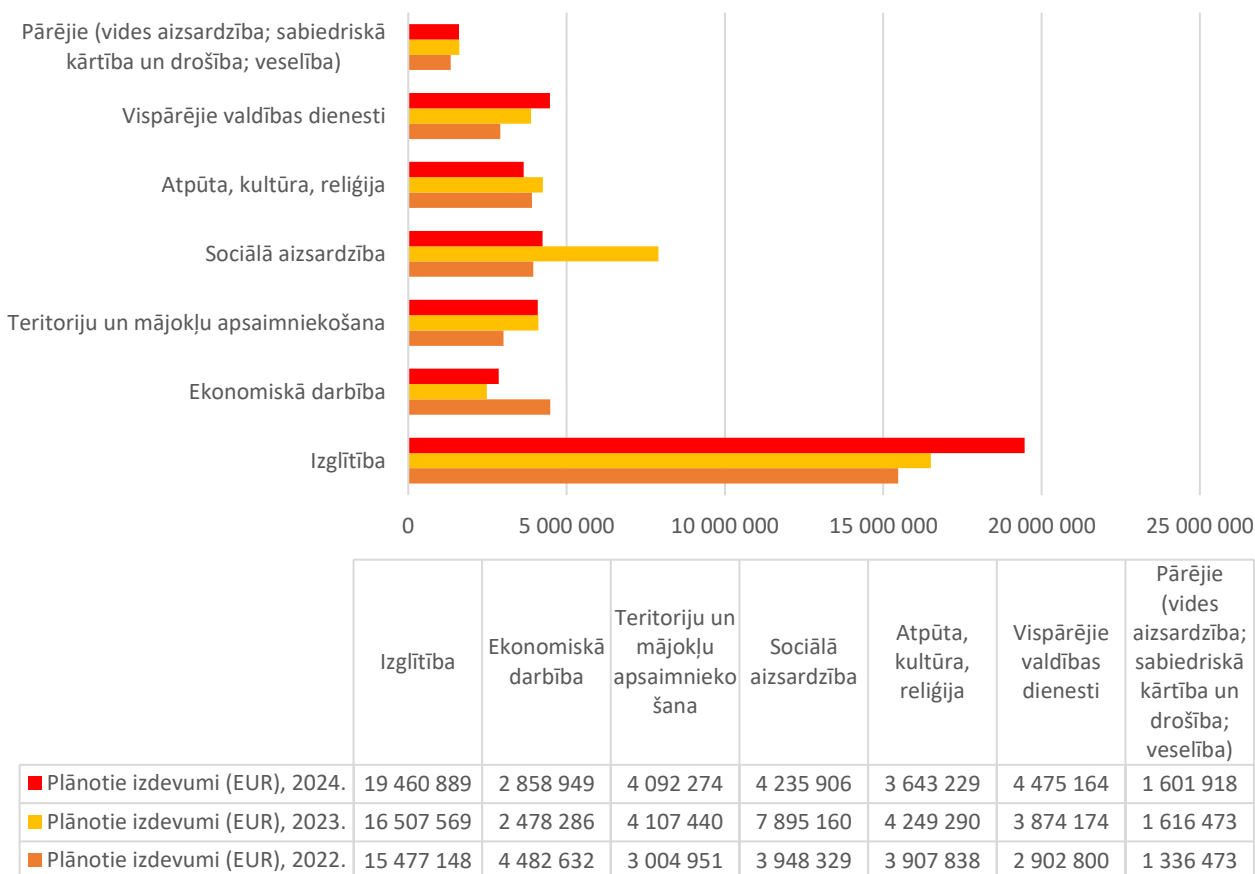
1.2.2. Finansiālais mehānisms

Galvenais finanšu resurss darbībai KTP pārziņā esošajās nozarēs ir novada pašvaldības budžets. Pašvaldības finansējums tiek piešķirts pašvaldības dotāciju veidā, taču papildus ir iespēja piesaistīt finanšu resursu arī no valsts budžeta valsts mērķdotāciju veidā, kā arī piesaistot valsts un starptautisko fondu finansējumu (Valsts Kultūrkapitāla fonds, Eiropas Savienības struktūrfondi un programmas u.c.).

Pamatbudžeta kopējie plānotie izdevumi, kas pēc savas ekonomiskās būtības iedalīti deviņās funkcionālajās kategorijās, par laika posmu, kad KTP strādā apvienotajā Smiltenes novadā no 01.01.2022. līdz 2024.gadam ir aplūkojami attēlā Nr. 3.

3. attēls. Smiltenes novada pašvaldības pamatbudžeta plānoto izdevumu struktūra pa funkcionālajām kategorijām, 2022.- 2024.

Smiltenes novada pašvaldības pamatbudžeta struktūra pa funkcionālajām kategorijām 2022.- 2024.

Izdevumu struktūra uzskatāmi parāda, ka lielākā uzmanība un izdevumi ir plānoti izglītības kategorijā, kur katru gadu ir vērojams būtisks izdevumu palielinājums. Tam ir vairāki iemesli, ko ietekmē valsts funkciju pārdale uz pašvaldību atbildību un funkcijām.

Visās funkcionālajās kategorijās ir vērojams lielāks vai mazāks finanšu pieaugums, vai stabilizācija analizētajā laika posmā, izņemumi ir kategorijās “Sociālā aizsardzība” un “Atpūta, kultūra, reliģija”. Samazinājums, ko novēro sociālās aizsardzības kategorijā 2024.gada budžetā, ir saistīts ar Deinstitutionalizācijas projekta noslēgšanos. Taču funkcionālajā kategorijā “Atpūta, kultūra, reliģija”, kurā tiek finansēta KTP un tās struktūrvienības, amatiermāksla, sporta pārvalde, sporta norišu organizēšana novadā, novada sporta, atpūtas, kultūras un reliģijas pasākumi, līdzfinansējums sportam, atpūtai, kultūrai, reliģijai, attiecīgo nozaru projekti, plānotie izdevumi 2024.gadā ir krasi samazinājušies, kas nozīmē attiecīgo pakalpojumu pieejamības un kvalitātes iespējamu samazinājumu. 2024.gadā plānotie izdevumi nesasniedz 2022.gada izdevumus šajā kategorijā. Var uzskatīt, ka 2024.gadā nozares strādā krīzes finansējuma situācijas režīmā.

KTP nozaru izdevumu struktūra

Funkcionālajā kategorijā “Atpūta, kultūra un reliģija” Smiltenes novada budžeta izdevumu struktūrā KTP nozaru apstiprinātie plānotie un faktiskie izdevumi laika posmā no 2022. – 2023.gadam ir skatāmi attēlā Nr.4. Tabulā ir informācija arī par 2024.gadā apstiprināto plānoto finansējumu pa nozarēm. Katrai struktūrvienībai un apakšstruktūrai vai nozarei izdevumi tiek plānoti: atlīdzībām, precēm un pakalpojumiem, pamatkapitāla veidošanai (ja attiecināms). Dati ņemti no 2022., 2023. un 2024. gada apstiprinātā budžeta informācijas Smiltenes novada pašvaldības oficiālajā vietnē www.smiltenesnovads.lv. Informāciju par faktiskajiem izdevumiem 2022. un 2023.gadā sagatavoja SNP Finanšu nodaļa.

Sabiedrības līdzdalībai kultūras un izglītojošu pasākumu organizēšanā un īstenošanā pašvaldībā ir izstrādāts atbalsta mehānisms⁷:

- Līdzfinansēšanas konkurss kultūras, sabiedriski nozīmīgu vai izglītojošu pasākumu īstenošanai Smiltenes novadā;
- Projektu līdzfinansēšanas konkurss nevalstiskajām organizācijām Smiltenes novadā.

Finanšu līdzekļi atbalstam projektu konkursiem ir paredzēti kategorijā Līdzfinansējums kultūrai dotāciju veidā.

4.attēls. Smiltenes novada KTP nozaru apstiprināto plānoto un faktisko izdevumu struktūra 2022. - 2024.gadā

Nr.p. k.	Nozare	Apstiprināts (EUR)	Faktiskā izpilde (EUR)	Apstiprināts (EUR)	Faktiskā izpilde (EUR)	Apstiprināts (EUR)
		2022.		2023.		2024.
1.	Tūrisma informācijas centrs (līdz 2023.g. Smiltene, Rauna, Vireši)	102822	96022	122530	118555	95913
2.	Līdzfinansējums dotācijām kultūras projektiem (KTP administrētie)	20000	14177	20000	20038,77	22032
3.	Muzeji, novadpētniecības centri	279589	197952	298021	311109	183167
4.	Amatiermākslas kolektīvu darbība	163666	168666	169206	194206	191305
5.	Smiltenes novada kultūras centri	950246	966922	1 188716	1 149 586	1062167
6.	Kultūras un tūrisma pārvalde	140360	137860	133440	134240	133618
7.	Smiltenes novada bibliotēkas	478026	470374	568944	573111	528913
8.	XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki (2023.)			149641	136089	

KTP atbildības jomā ir novada tūrisma attīstības un nodrošinājuma darbība. 2023.gadā tūrisma nozare tika reorganizēta, apvienojot vienā novada tūrisma informācijas centrā (turpmāk – TIC) esošās tūrisma struktūrvienības – Raunas TIC, Smiltenes TIC un Virešu TIC “Mājvieta”. Ja analizē izdevumus tūrisma darbības nodrošināšanai novada mērogā, tad redzams, ka ir vērojams finansējuma pieaugums 2023.gadā par 16% un samazinājums 2024.gadā par 22%.

KTP administrē novada kultūras, sabiedriski nozīmīgu vai izglītojošu aktivitāšu projektu konkursu. Tā īstenošanai katru gadu tiek piešķirts finansējums 20000 EUR apjomā divu konkursa kārtu īstenošanai. Ja gadā divās kārtās netiek izmantots viss plānotais finansējums, tiek rīkota konkursa trešā kārtā. Atbilstoši iesniegto un apstiprināto projektu pieteikumu skaitam un prasītā finansējuma kopējam apjomam faktiskā izpilde atšķiras pa gadiem. 2024.gadā finansiālu apsvērumu dēļ tika atcelta konkursa otrās kārtas norise.

Novada atmiņu institūciju (muzeju un novadpētniecības centru) nozarē 2023.gadā bija vērojams plānoto izdevumu pieaugums salīdzinot ar 2022.gadu par 6%, savukārt 2024.gadā samazinājums pret iepriekšējo gadu ir 39% apjomā. Šāds finansējuma samazinājums nopietni ietekmē struktūrvienību funkcionālo darbību un satura kvalitāti, un piedāvājumu, kas vērsts uz apmeklētāju.

Finansējuma pieaugums vērojams novada amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošinājumā. Šajā sadaļā ietilpst arī valsts finansējums mērķdotāciju veidā. Tas skaidrojams ar atlīdzības izlīdzinājumu

⁷ <https://smiltenesnovads.lv/attistiba/pasvaldibas-atbalsts/projektu-konkursi/>

2023.gadā novada mērogā, kā arī 2024.gadā saistībā ar kolektīvu dalību Dziesmu un Deju svētku skatēs 2023.gadā un kolektīvu mākslinieciskās kvalitātes vērtējumu. Tāpat, 2024.gadā tiek uzsākts finansēt koncertmeistaru darbību trīs novada koros, kur līdz šim nav bijis tāda speciālista.

Kultūras centru darbībai pēc apvienošanās novadā un vienotas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes izveidošanas no 2022.gada bija vērojams finansiālais pieaugums par 20% 2023.gadā, tad salīdzinoši 2024.gadā ir samazinājums nozarei par 11%.

KTP kopumā analizējamā laika periodā ir vērojams finansējuma samazinājums no 140 360 EUR 2022.gadā uz 133 618 EUR 2024.gadā, t.i., par 5%. Pārvaldes darbības atbildībā ir visu struktūrvienību darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana, lietvedības un arhīva darbības nodrošināšana, attīstības plānošana, nozares regulējošo normatīvo dokumentu izstrāde, finanšu un personāla vadība, nozaru darbības koordinācija, novada un reģiona pasākumu koordinēšana un organizēšana sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru (skates, festivāli, u.c.). Kopš 23.11.2023. Domes sēdes ar KTP Nolikuma pieņemšanu ir noteikts, ka iestāde veic novada metodiskā kultūras centra funkcijas atbilstoši Kultūras centru likuma prasībām.

Analizējot apstiprinātos plānotos izdevumus pa KTP nozarēm pa gadiem, redzams, ka novada bibliotēkām finansējums ir pieaudzis 2023.gadā par 16% salīdzinot ar 2022.gadu, savukārt 2024.gadā vērojams samazinājums pret 2023.gadu par 7%.

2023.gadā notika XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki, apstiprinātais finansējums 149641 EUR apmērā, t.sk. valsts finansējums – 51031 EUR.

Plānoto apstiprināto budžetu faktiskās izpildes analīze liecina, ka atbilstoši kādām neplānotām situācijām gada laikā vajadzība pēc finansējuma mainās un tiek veikti grozījumi, piemēram darbinieku atlīdzības izmaiņas pēc ikgadējās novērtēšanas vai strukturālu reformu rezultātā, kad mainās darbinieku skaits struktūrvienībās vai darbinieku pienākumi un atbildība un ir jāveic grozījumi amatu katalogā, nosakot darbiniekiem citu amata saimi, līmeni vai mēnešalgas grupu, kā arī sākotnēji plānoto pasākumu izmaksas līdz realizācijas brīdim ir palielinājušās.

Kopumā vērtējot 2024.gada plānotā finansējuma apjomu, jāsecina, ka lielākā daļa no struktūrvienībām un apakšstrukturām paredzētā finansējuma nodrošina primāru ēku un infrastruktūras uzturēšanu, taču ne atjaunošanu. Tas ietekmē struktūrvienību saturisko un funkcionālo veiktspēju. Tas savukārt nozīmē kultūras un tūrisma pakalpojuma pieejamības un, iespējams, arī kvalitātes samazināšanos iedzīvotājiem.

Prognozējot turpmāko KTP nozaru darbību un finansiālās tendences valstī un novadā vidējā termiņā, ir paredzamas būtiskas strukturālas un funkcionālas izmaiņas esošajā situācijā. Tās jārisina kopsakarībā ar attiecīgo pašvaldības funkciju (kultūrā un tūrismā) minimālā nodrošinājuma pārskatīšanu iedzīvotājiem, arī ar attiecīgām izmaiņām Smiltenes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā.

1.2.3. Kultūras apakšnozaru raksturojums

1.2.3.1. Bibliotēkas

Smiltenes novada bibliotēka (turpmāk - SNB) ir Smiltenes novada pašvaldības iestādes “Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde” struktūrvienība un apvieno 14 bibliotēkas. Tai ir 13 apakšstruktūrvienības novada pagastos un Apes pilsētā:

- Smiltenes novada bibliotēka (Smiltenes bibliotēka),
- Apes bibliotēka,
- Bilskas bibliotēka ar Birzuļu nodaļu,
- Blomes bibliotēka,
- Brantu bibliotēka,
- Drustu bibliotēka,
- Gaujienas bibliotēka,
- Grundzāles bibliotēka,
- Launkalnes bibliotēka,
- Palsmanes bibliotēka,
- Raunas bibliotēka,
- Trapenes bibliotēka,
- Variņu bibliotēka,
- Vidagas bibliotēka.

Novadā ir divas pilsētas un katrā no tām ir pašvaldības bibliotēka – Apes bibliotēka un Smiltenes bibliotēka, kurās izveidotas arī bērnu apkalpošanas nodaļas. Bilskas bibliotēkai - apdzīvotā vietā Mēri darbojas Birzuļu nodaļa citā adresē.

Vidagas bibliotēka papildus bibliotēkas funkcijām nodrošina muzejisko vērtību krājuma “Mājvieta” saglabāšanu un izmantošanas procesu (skat. 4.attēlu).

SNB kopumā pakalpojumus piedāvā 15 vietās, līdz ar to arī bibliotēku izvietojums un bibliotēkas pakalpojumu pieejamība novada teritorijā ir vienmērīga un pietiekoša. Vairākās apdzīvotās vietās/ciemos bibliotēka ir vienīgā kultūras iestāde – Bilskā, Brantos, Vidagā.

SNB un tās apakšstruktūrām ir savi nodalītie finanšu līdzekļi. Smiltenes novada bibliotēka darbojas kā koordinējošs un metodisks centrs apakšstruktūrām. Tās savā darbībā ir patstāvīgas.

Novadā esošās bibliotēkas atrodas pašvaldībai piederošās telpās un vienā ēkā ar kādu citu pašvaldības iestādi, izņemot Brantu bibliotēku, kura izvietotas juridisko personu īpašumā. Smiltenes bibliotēka izvietota divās adresēs – Bērnu apkalpošanas nodaļa atrodas pilsētas centrā Gaujas ielā 1, bet Pieaugušo apkalpošanas nodaļa pārvietota no nomātām telpām uz pašvaldības īpašumā esošām pagaidu telpām Smiltenes vidusskolas dienesta viesnīcā (atvērta no 02.05.2024.), kur piešķirto telpu platība ir neatbilstoša krājuma izvietošanai. Daļa bibliotēku atrodas ēku otrajā vai trešajā stāvā, kur nav nodrošināta vides pieejamība. Tika atbalstīts “Iedvesmas bibliotēkai” iesniegtais projekts par mūsdienīgām pārmaiņām Blomes bibliotēkā – mūsdienīgi iekārtot un aprīkot bērnu lasītavu. Projekta īstenošana ir viens no svarīgākajiem darbiem šajā bibliotēkā 2024.gadā. Smiltē un Vidagā Virešu pagastā izveidotas āra lasītavas, Blomē – neliels āra grāmatu plaukts.

Bibliotēku aprīkojums ir pietiekams universālā informācijas pakalpojuma sniegšanai un pieejamībai. Visās bibliotēkās pieejama dokumentu skenēšana, krāsaina izdruka un kopēšana A4 formātā, lielākajā daļā arī A3 formātā kā maksas pakalpojums. Daļa bibliotēku piedāvā arī dokumentu iesiešanu ar spirāli un laminēšanu. Lielākā daļa publiskai lietošanai pieejamie datori iegādāti PIPP⁸ projektā 2015.gadā. Visās bibliotēkās ieviestas plastikāta lasītāja kartes un čeku printeri – no BIS ALISE tiek izdrukāta un lietotājam izsniegta informācija par no krājuma izsniegtajiem informācijas nesējiem un to lietošanas termiņu.

Pamata krājumu novada bibliotēkās veido grāmatas, kas ir ilgtermiņa ieguldījums. Taču, spriežot pēc apgrozījuma, populārāki ir periodiskie izdevumi. Statistikas rādītāji (skat. 5., 6., 7.att.) ir sasnieguši 2019.gada, pirms Covid-19 laika, līmeni un atsevišķās pozīcijas pārsniedz to. Secinām,

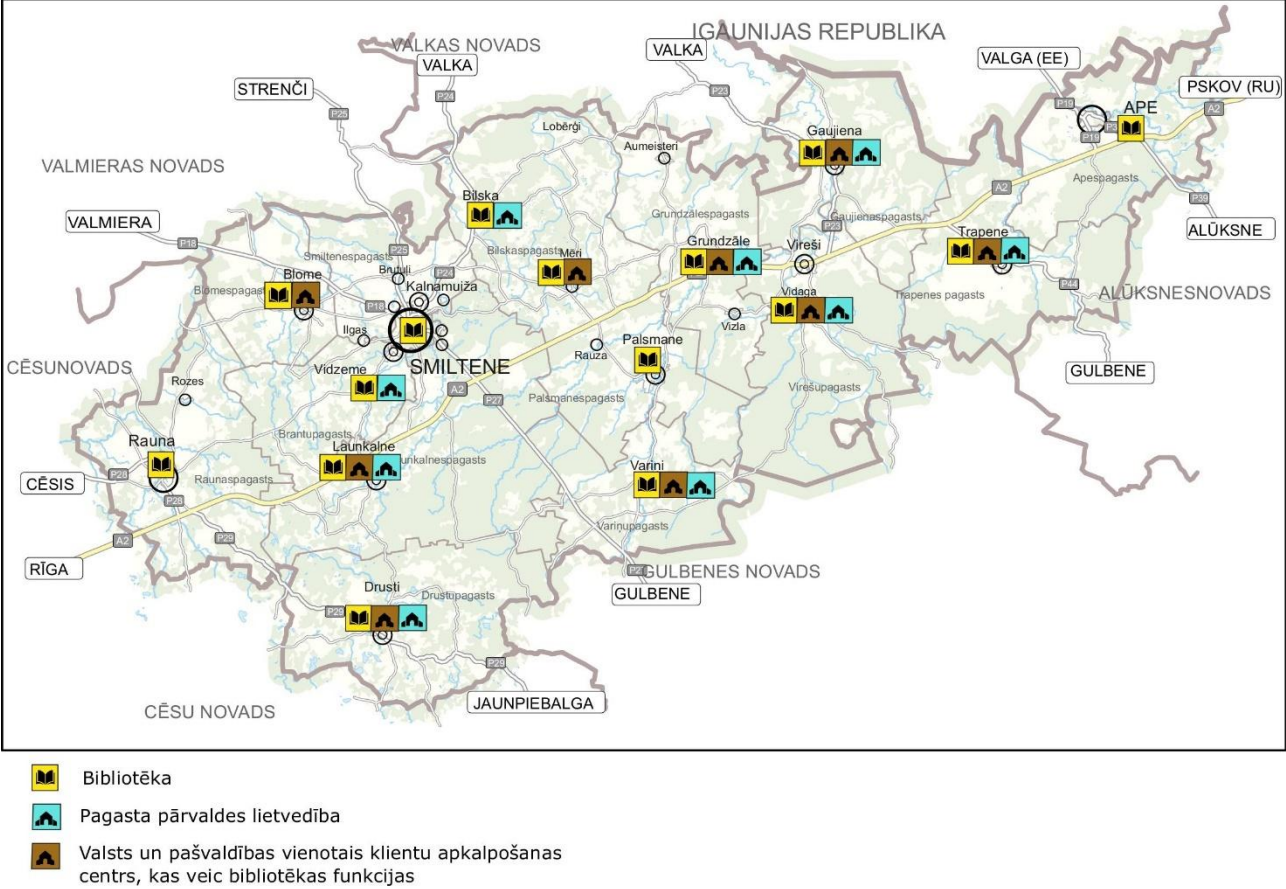
⁸ Publiskais interneta pieejas punkts

ka lietotāji ir atgriezušies bibliotēkās, ir atjaunots paradums tās apmeklēt un bibliotēku pakalpojumu izmantošana kļuvusi par ikdienu. Kopumā Smiltenes novada bibliotēkas pamatrādītāji ir stabili, ar tendenci pieaugt.

Smiltenes novada bibliotēkas strādā trīs reģionu kopkatalogos – Valkas, Alūksnes un Cēsu, kas traucē datu pārraudzības procesā. Publisko katalogu iespējas sniedz tikai informatīvu priekšstatu par šo bibliotēku krājumiem, resursu eksemplāru skaitu un to pieejamību. Ja novada galvenajai (Smiltene) vai reģiona galvenajai bibliotēkai (Valka) rodas jautājumi par cirkulācijas un SBA statistiku vai bibliotēkas krājuma stāvokli un komplektēšanas atskaitēm, tad jāpaļaujas uz bibliotēku sniegto informāciju un atskaitēm bez iespējas pašiem pārbaudīt datus.

2024.gada 22.augusta Domes sēdē tika apstiprinātas pārmaiņas Smiltenes novada pagastu bibliotēku vadītāju funkciju un pienākumu saturā un apjomā, no 2024.gada 1.novembra uzsākot veikt pagasta lietvedības un klientu apkalpošanas funkcijas⁹. Bibliotēku iedalījums un izvietojums novadā pēc to funkcijām attēlots 5.attēlā.

5.attēls. Bibliotēku funkcijas Smiltenes novadā (pēc 22.08.2024. Domes sēdes lēmuma Nr. 516)

Pārskats par Smiltenes novada bibliotēkas infrastruktūras rādītājiem par 2023.gadu dots 6.attēlā, bibliotēku aprīkojums un maksas pakalpojumu pieejamība doti 7.attēlā, bibliotēku darbības rādītāji par 2023.gadu - 8.attēlā.

Bibliotēku nozares SVID analīze

SPĒKS	VĀJUMS
Bibliotēkas ir reģistrētas LR Bibliotēku reģistrā, ir akreditētas	Kvalificētu darbinieku trūkums un personāla mainība

⁹ Par pārvaldes uzdevuma nodošanu, darba organizācijas izmaiņām un grozījumu izdarīšanu Smiltenes novada pašvaldības Amatu katalogā (Nr. 516 (protokols Nr.10, 36.§.), 22.08.2025.)

Vienmērīgs bibliotēku tīkls	Darbinieku profesionalitātes un kvalifikācijas neatbilstība mūsdienu prasībām, profesionālo prasmju pilnveides intensitāte
Sakārtota bibliotēku organizatoriskā struktūra un pārvaldība	Daļai personāla slodzes veidošanās, pildot pašvaldības deleģētus citus amata pienākumus, noved pie izdegšanas un veselības problēmu rašanās, pakalpojuma kvalitātes un apjoma samazināšanās
Motivēts, uz klientu vērsts un zinošs personāls	Smiltenes novada bibliotēkas kritiskā funkcionalitāte, ko nosaka atrašanās pagaidu, neatbilstošās telpās, kā arī Bērnu apkalpošanas nodaļas atrašanās atsevišķi Sporta halles ēkā 2.stāvā
Uz klientu vērsta darbība pakalpojumu nodrošināšanā, pieejamība un daudzveidība	Pakalpojumu pieejamība personām ar īpašām vajadzībām, senioriem un māmiņām ar maziem bērniem bibliotēkās, kuras atrodas ēku otrajos un trešajos stāvos
E-pakalpojumu un attālināto pakalpojumu pieejamība bibliotēkās	Norāžu trūkums par bibliotēkas atrašanās vietu pilsētvidē un atsevišķos pagastos
BIS ALISE pielietojums un iespējas	Novada bibliotēku krājums atspoguļots trīs reģionu kopkatalogos
Valsts un pašvaldības apmaksāts, publiski pieejams vadu un bezvadu internets, datori, biroja tehnikas nodrošinājums	Nav aprīkotas semināru telpas
Periodikas, grāmatu un citu informācijas nesēju bezmaksas piedāvājums	Nav telpu ekspozīciju un izstāžu, pasākumu organizēšanai
Kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, uzkrāšana un popularizēšana kopienā	
Attīstīts novadpētniecības darbs, kas veicina piederības sajūtas veidošanos	
Attīstīts mūžizglītības atbalsts	
Attīstīts darbs ar pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem	
Sadarbība ar bibliotekārajām organizācijām, pašvaldības iestādēm, NVO, sabiedrību, NVA, Sociālo dienestu	
Bibliotēka ir nozīmīga brīvā laika pavadīšanas vieta bērniem un socializēšanās vieta pieaugušajiem	
Aktīva, plānveidīga un iesaistoša bibliotēkas darbība ar publikācijām sociālajos tīklos, mājas lapā	
Lielākoties bibliotēkas atrodas vienā ēkā ar citu pašvaldības iestādi, kas veicina sadarbību	
IESPĒJAS	DRAUDI
Smiltenes novada bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka	Smiltenes bibliotēkas atrašanās pagaidu telpās
Bibliotēkas pagastos kā pašvaldības klientu apkalpošanas centri vai vienotie valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centri	Resursu trūkums kvalitatīvu pakalpojumu veikšanai (finansējuma samazinājums, neatbilstoša infrastruktūra)
Dažādas mērķauditorijas piesaiste, izmantojot kopienai raksturīgus inovatīvus tematiskus lasīšanas veicināšanas un kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanas pasākumus	Demogrāfiskās un ekonomiskās statistikas rādītāju pazemināšanās novadā korelē ar pieejamā finansējuma apjomu un lasītāju skaitu
Sadarbība ar kultūras un izglītības organizācijām un citām atmiņu institūcijām pašvaldībā	Grūtības piesaistīt jaunus, kvalificētus nozares speciālistus ietekmē bibliotekārā pakalpojuma kvalitāti un nozares attīstību novadā
Bibliotēkas kā informācijas ieguves punkta nozīmes palielināšana (daudzfunkcionalitāte)	Darbinieku nepilnās slodzes un amatu apvienošana citu pašvaldības funkciju nodrošināšanai samazina laiku

	bibliotekārā pakalpojuma sniegšanai un bibliotekārā darba kvalitatīvai veikšanai
Aktīva kopiena, NVO	Tehnoloģiju pieejamība individuālā līmenī ir mainījusi informācijas ieguves un lasīšanas paradumus samazinot vajadzību pēc bibliotēkas pakalpojumiem
Reaģēt uz vietējās kopienas aktuālajām vajadzībām	Daļā sabiedrības nemainīgs priekšstats par bibliotēku kā tikai par grāmatu apmaiņas vietu
Papildu finansējuma piesaiste dažādos projektu konkursos	
Attīstīt bibliotēku kā ģimenes bibliotēku	
Mobilie pakalpojumi novada nomaļākās teritorijās	

Secinājumi

Smiltenes novadā galvenā un aktuālākā problēma bibliotēku jomā ir labiekārtotas, mūsdienīgas, krājuma glabāšanai un iestādes funkciju realizācijai atbilstošas telpas bibliotēkai Smiltenes pilsētā, novada centrā.

Jāsteno attīstības dokumentos plānotais attiecībā uz novada bibliotēkas izbūvi atbilstoši mūsdienu izpratnei un vajadzībām, nodrošinot to kā multifunkcionālu, iekļaujošu, mūsdienīgu publiski pieejamu telpu, kas nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu iedzīvotājiem visos vecumos, piedāvā papildus iespējas izglīties, saņemt kultūras un mākslas iespējas, kā arī nākotnē Smiltenes novada bibliotēka jāveido kā ģimenes bibliotēka un reģiona galvenā bibliotēka. Tas paredz papildus amata vietu izveidi un konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšanu bibliotēkas darbiniekiem, ņemot vērā bibliotēkas speciālistiem nepieciešamo kvalifikāciju¹⁰. Svarīgi nodrošināt personāla mūsdienīgu kompetenču pilnveidi. Jāpaaugstina bibliotēkas loma vietējo kopienu attīstībā.

Nepieciešams izstrādāt stratēģiju bibliotēkas pakalpojuma saglabāšanai un tā vienmērīgai pieejamībai novada teritorijā. Šai sakarā jāizvērtē katras bibliotēkas pakalpojuma kvalitāte, izmantošanas intensitāte, darbinieka noslodze un darba efektivitāte.

Nepieciešams vienots bibliotēku elektroniskais katalogs. Risinājums: visu valsts publisko bibliotēku kopkatalogs vai Smiltenes novads veido BIS Alise atsevišķu reģiona, sava novada, kopkatalogu. Šajā gadījumā nepieciešama arī papildus amata vienība – sistēmas administrators.

Domājot par drošu, ērtu un ātru lasītāju apkalpošanu, nepieciešams izstrādāt elektroniskas lasītāju kartes viedierīcēs.

Nepieciešama morāli un fiziski novecojušās publiski pieejamās datortehnikas nomaiņa, izvērtējot to noslodzi katrā no bibliotēkām.

Lai nodrošinātu aktuālu bibliotēku krājumu, jāturpina uzlabot krājuma kvalitāte un tā atbilstība vietējās kopienas vajadzībām.

¹⁰ Ministru kabineta noteikumi Nr.371 "Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu un darbinieku amatu ieņemšanai nepieciešamo izglītību", spēkā no 18.08.2001

6.attēls. Bibliotēku infrastruktūras rādītāji, 2023¹¹.

Bibliotēka		Smiltene	Bērnu nod.	Bilskā	Lobērgu nod.	Birzuļu nod.	Blone	Branti	Grundzāle	Launkalne	Palsmane	Variņi	Drusti	Rauna	Ape	Vidaga	Gaujiena	Trapene
Atrašanās vieta	Juridisko personu telpas (noma)				x			x										
	Pašvaldības telpas	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Kopā ar KN/TN ¹²		x			x					x	x	x		x		x	x
	Kopā ar pag. pārv.			x				x	x	x		x				x	x	
	Kopā ar izgl. iestādi	x ¹³		x			x											
	Kopā ar sporta infr.		x															
	Ēkas stāvs	1.	2.	1.	1.	2.	1.	1.	1.	2.	1.	3.	2.	1.	1., 2.	1.	1.	1.
Telpas/ platība m ²	Vides pieejamība personām ar kustību traucējumiem	ir	daļēji ¹⁴	ir	ir	nav	ir	ir	ir	nav	ir	nav	nav	ir	daļēji ¹⁵	ir	ir	ir
	Apkalpošanai	121	131	86	105	64	141	49	124	92	47	98	109	124	148	110	50	95
	Personālam		32				10								73			10
	Krātuve			8		12			8	8		13	34	22	21		10	
	Kopējā bibliotēkas telpu platība	142	163	86	105	122	170	49	132	159	51	134	143	146	277	110	60	105
	Āra lasītava vai plaukts	x					x									x		
Papildus	VPVKAC, atvēršanas gads								2023.								2022.	
	Novadpētniecības centra “Mājvieta” krājuma pievienošanas gads															2024.		

¹¹ Ietvertas izmaiņas, kas notikušas 2024.gadā: Smiltenes bibliotēkas pārvietošana 01.04.2024., Raunas bibliotēkas Rozes nodaļas slēgšana 30.09.2024.

¹² KN – kultūras nams, TN – tautas nams

¹³ Vidusskolas dienesta viesnīca

¹⁴ Iespēja izmantot kultūras centra pacēlāju

¹⁵ Bērnu nodaļa atrodas 2.stāvā, kur nav vides pieejamība

7.attēls. Bibliotēku aprīkojums un maksas pakalpojuma pieejamība, 2023¹⁶.

Bibliotēka		Smiltene	Bēnu nod.	Bilska	Lobēģu nod.	Birzuļu nod.	Blome	Branti	Grundzāle	Launkalne	Palsmane	Varīņi	Drusti	Rauna	Ape	Vidaga	Gaujiena	Trapene
	Dators personālam	8	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	2
	Portatīvais dators	4 ¹⁷					1			1					1	1	1	1
	Dators publiskai lietošanai	5	8	2	2	3	4	1	2	4	2	3	4	6	5	2	4	5
	Publisko datoru izmantojums	3638		49	51	15	760	19	78	50	228	1695	229	2424	157	139	337	515
	Printeris	1					1			1		1			1		1	1
	Čeku printeris	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Karšu printeris	1																
	Iesiešanas iekārta	1							1							1	2	
	Laminators	1	1	1		1	1							1	1	1	1	1
	Skeneris	1 ¹⁸		1										1	1		1	1
	Projektors	2					1							1			1	1
	Projektoru ekrāns	1					1							1				1
	TV ekrāns	1													1			
	Multifunkcionālā iekārta	2		1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
	CD/USB atskaņotājs	2												1				
	E-grāmatu lasītājs	1																
Maksas pakalpojumi	Izdruka, kopēšana melnbalta	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A4	A3	A3	A3	A4	A3	A3	A3	A3	A3	A3
	Izdruka, kopēšana krāsaina	A3	A3	A4	A4	A4	A4	A4	A3	A4	A4	A4	A3	A3	A3	A3	A3	A3
	Skenēšana	A3	A3	A3	A3	A4	A3	A4	A3	A4	A4	A4	A3	A3	A3	A3	A3	A3
	Iesieš.ar spirāli	A4							A4							A4	A4	
	Laminēšana	A3	A4	A4	A3	A4	A4							A3	A4	A4	A4	A3
	Plastik.kartes izg.	x																

¹⁶ Dati par Raunas bibliotēku ar plānotām izmaiņām līdz 30.09.2024. (Rozes nodaļas slēgšana)

¹⁷ Tai skaitā divi portatīvie datori personālam

¹⁸ Rokas skeneris IRIScan Book

8.attēls. Bibliotēku darbības rādītāji, 2023.

Bibliotēka		SNB ¹⁹ kopā	Smiltene	Bilska kopā	Bilska	Lobērgu nod.	Birzuļu nod.	Blome	Branti	Grundzāle	Launkalne	Palsmane	Variņi	Drusti ar Gatartas nod.	Rauna ar Rozes nod.	Ape	Vidaga	Gaujiena	Trapene
Iedzīvotāji	Skaits uz 01.07.2023. ²⁰	18520	6275 ²¹	1108				846	547	784	1114	832	718	717	2329	1268 ²²	557	788	637
	Lietotāji	5084	1501	214				177	100	141	188	250	223	320	752	543	114	290	282
	Aptvērums %	27	24	19				21	18	17	17	30	31	45	32	43	20	37	44
Apmeklējums	Fiziskais	79470	21721	4518				5614	1082	1399	1797	3458	3640	4572	19033	5162	1261	3237	2760
	Virtuālais	50723	36705	27				39	67	27	83	44	52	2848	11279	65		74	43
	Gadā uz 1 lietotāju ²³	16	14	21				32	11	11	10	14	16	14	25	10	11	11	10
Krājums	Uz 01.01.2024.	105744	19367	6935	2439	2210	2286	4289	2953	4545	4294	4958	4145	11803	12672	12011	4758	6231	6841
	t.sk.grāmatas	105741	16807	4739	1785	1467	1487	3555	2118	3199	3501	4112	3549	10796	10889	10266	3656	5392	5604
	t.sk.periodiskie izd.	16336	2069	2024	551	716	757	631	807	1293	762	770	536	892	1736	1709	1096	825	1186
	Apgrozījums	1,1	1,6	0,7	0,4	1,1	0,5	0,7	0,9	0,8	0,7	1,1	0,9	1,1	1,4	0,9	0,3	0,7	0,7
	t.sk.grāmatas	0,7	1,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,4	1,1	0,4	0,2	0,4	0,5
	t.sk.periodiskie izd.	2,7	3,5	1,6	0,9	2,8	0,8	1,3	1,5	1,5	1,4	3,2	2,2	9,6	3,5	3,7	0,6	2,1	1,8
Izsniegums	Kopā	112781	31934	4734	1131	2530	1073	3003	2698	3722	2849	5275	3639	13081	17755	10361	1485	4066	4904
	t.sk.grāmatas	65841	23538	1531	591	478	462	1870	1514	1805	1730	2579	2300	4489	11641	4037	786	2353	2757
	t.sk.periodiskie izd.	44891	7177	3126	499	2027	600	818	1179	1917	1098	2473	1157	8555	6089	6324	699	1713	2147
	Uz 1 lietotāju gadā	22	21	22				17	27	29	15	21	16	41	24	19	13	14	17
	Amata vienības		8 ²⁴	2	1	0,5	0,5	0,9	0,5	0,6	0,8	1	1	1	1,9	1,8	0,9	1	0,9

¹⁹ Smiltenes novada bibliotēka²⁰ <https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2023-gada>²¹ Dati kopā par Smiltenes pilsētu un Smiltenes pagastu²² Dati kopā par Apes pilsētu un Apes pagastu²³ Fiziskais apmeklējums²⁴ Tai skaitā divi administrācijas darbinieki - SNB vadītāja un vadītājas vietniece

1.2.3.2. Muzeju un novadpētniecības krājumu ekspozīcijas

Pēc Apes, Raunas un Smiltenes novadu apvienošanās 2021.gadā un vienotas KTP darbības uzsākšanas 2022.gadā Smiltenes novadā darbojas četri muzeji, trīs no tiem ir akreditēti un trīs novadpētniecības centri – ekspozīcijas.

Pārskats par Smiltenes novada akreditētajiem muzejiem dots 9. attēlā, novadpētniecības ekspozīciju darbības apkopojums dots 10.attēlā.

9.attēls. Akreditētie muzeji Smiltenes novadā, 2023.

Muzeja nosaukums	J. Vītola Memoriālais muzejs “Anniņas”	Drustu Novadpētniecības muzejs	Smiltenes Novadpētniecības muzejs
Dibināšanas gads	1961.	2008.	2011.
Akreditācija	2023.	2018.	2023.
Ekspozīcija	J. Vītols un viņa daiļrade Brīvdabas ekspozīcija par Jāzepu Vītolu	Drusti laika lokos	1 - Smiltenes novada medicīnas vēsture un muzeja pirmsākumi 2 - Birzuļu pamatskolas vēsture 3 – Mēru muižas vēsture 4 – Smiltenes pilsētas vēsture 5 - Atvērtā krājuma izstāde
Darbinieki	1 – vadītājs, 0,6 – krājums glabātājs	06 - vadītājs, 05 – krājuma glabātājs	1-vadītājs, 1 -krājuma glabātājs, 0,8 - izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciālists, 1 - ēku un teritorijas uzraugs
Krājums	1198 (PK – 812)	2896 (PK 1429)	5410 (PK 3047)
Apmeklētāju skaits gadā	~ 9000 (ar āra teritorijas apmeklējumu)	~ 700	~ 4500
Nozīmīgākie pasākumi	Tikšanās ar J. Vītolu Mūzikas nometne “Vītolēni” Vītolsvētki Muzeju nakts	Seno amatu darbnīca	Latvijas mākslas un amatniecības izstāde, Muzeju nakts, Leģendu nakts, zinātniskā konference
Telpas	Ēka avārijas stāvoklī – kultūras piemineklis	2013. gadā renovēta Drustu pagasta pārvaldes ēka	Ēka sliktā stāvoklī (nav kult. piemineklis)

2023.gadā diviem muzejiem notika akreditācija. Gatavojoties akreditācijas procesam Smiltenes novada muzejam, kas atrodas “Mēru muižā”, Bilskas pagastā, apstiprinot stratēģiju Domes sēdē, tika mainīts nosaukums uz “Smiltenes Novadpētniecības muzejs”. Muzejs saņēma akreditāciju 2023.gada 22.martā uz pieciem gadiem. Gaujienā darbojas Jāzepa Vītola Memoriālais muzejs “Anniņas”, kas tika akreditēts 2023.gada oktobrī.

Drustos darbojas Drustu Novadpētniecības muzejs (akreditēts līdz 2024.gada februārim). Analizējot Drustu Novadpētniecības muzeja darbību un sasniegtos rezultātus, tika secināts, ka muzeja

turpmāka attīstība ir lietderīga un efektīva kā Smiltenes Novadpētniecības muzeja apakšstruktūrai. 23.05.2024. Domes sēdē tika pieņemts lēmums par Drustu Novadpētniecības muzeja un Smiltenes Novadpētniecības muzeja reorganizāciju, izveidojot jaunu struktūrvienību – Smiltenes Novadpētniecības muzejs ar apakšstruktūru “Drustu muzejs”. Jaunizveidotajai struktūrvienībai ir jāsagatavojas akreditācijai 2028./29. gadā.

Raunā aktīvi darbojas Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs (*nosaukums kopš 01.01.2024.*), kura galvenā funkcija ir Raunas Viduslaiku pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, kā arī citu kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma objektu, Raunas ievērojamo personību, notikumu un vietu izpēte un popularizācija.

Kopš KTP izveides 2022.gadā Apē darbojās Elīnas Zālītes memoriālā māja, Trapenē - novadpētniecības ekspozīcija un Virešos - novadpētniecības ekspozīcija tūrisma informācijas centrā “Mājvieta”. 2023.gadā ir notikušas strukturālas izmaiņas šo struktūrvienību darbībā. Tā kā darbību uzsākusi Apes Amatu māja, kas no 2024.gada 1.janvāra ir Apes Kultūras centra apakšstruktūra, tad Amatu mājas vadītāja pārziņā turpmāk ir Elīnas Zālītes memoriālās mājas darbība, savukārt Virešu Tūrisma informācijas centrs “Mājvieta” saimniecisku apsvērumu dēļ ir likvidēts, bet dzejnieces Kornēlijas Apškrūmas un pagasta novadpētniecības ekspozīcija “Mājvieta” ir pievienota Vidagas bibliotēkai un atrodas vienā ēkā ar Virešu pagasta pārvaldi un bibliotēku.

10.attēls. Novadpētniecības centru darbības rādītāji Smiltenes novadā, 2023.

Novadpētniecības centra nosaukums	Virešu novadpētniecības ekspozīcija “Mājvieta”	E. Zālītes Memoriālā māja (Apes Amatu māja)	Trapenes Novadpētniecības centrs	Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs
Dibināšanas gads	2020.	1994.	1960.	2015.
Ekspozīcija	1 - Virešu pagasta vēsture 2 - K. Apškrūmas daiļrade	E. Zālītes dzīve un daiļrade Apes vēsture	1 - O. Vācietis 2 - L. Laicenis, , u.c. ievērojamas personas 3 - Trapenes vēsture 4 - Senie darbarīki	Mainīgās izstādes izstāžu zālē un Raunas pils tornī.
Darbinieki	Papildus pienākums Vidagas bibliotēkas vadītājam (kopējā slodze – 0,9). Pienākums tiek veikts par piemaksu.	Amatu mājas vadītāja atbildībā (kopējā slodze 1)	KN (Trapene, Vireši) + centrs (1 slodze)	1 – vadītājs, 0,6 krājuma glabātājs
Apmeklētāju skaits 2023. gadā	517	476	231	~ 500 (nav iespējams veikt precīzu uzskaiti, jo izstāžu zāle ir pieejama jebkuram bibliotēkas apmeklētājam bez maksas)
Nozīmīgākie pasākumi	Dižgaru ceļš	Dižgaru ceļš Ape – Laiku grožos	Dižgaru ceļš	Muzeju nakts, Eiropas Arheoloģijas dienas, Eiropas Kultūras mantojuma dienas, piemiņas pasākumi, iesaistīšanās pagasta pasākumu norisē

Telpas	Labā stāvoklī	Ēka labā stāvoklī, Malkas šķūnīša pamatu nostiprināšana un jumta remonts/ maiņa un akas groda remonts	Nepieciešami remontdarbi	3 ēkās – 1) Rīgas iela 2 (izstāžu zāle, krājuma telpa pagrabā), 2) “Mazā skola” Dīķa ielā 3 (2 krājuma telpas), 3) Vidzemes ielā 2 - 1 telpa muzeja darbiniekiem
---------------	---------------	---	--------------------------	--

Novada muzeji un novadpētniecības centri strādā atbilstoši novada domes apstiprinātajam maksas pakalpojumu cenrādim²⁵. Akreditēto muzeju ieejas maksa netiek aplikta ar PVN, novadpētniecības centru ieejas maksa tiek aplikta ar PVN. Visi muzeji un novadpētniecības centri piedāvā ekskursijas gan ekspozīciju telpās, gan pa vietējo teritoriju vai īpaši sagatavotas ekskursijas par kādām tēmām.

Lielāko apmeklētāju skaitu savās telpās piesaista Smiltenes Novadpētniecības muzejs. Muzejs ir kļuvis par Latvijas mēroga kultūras norišu, semināru un konferenču organizēšanas vietu. Muzeja telpas nav pieejamas apmeklētājiem ar kustību traucējumiem, muzeja teritorija diennakts tumšajā laikā nav apgaismota, kas rada drošības riskus atrodoties muzeja teritorijā, kur ir liels parks. Muzeja apakšstruktūra “Drustu muzejs” izvietots esošās Drustu pagasta pārvaldes ēkas 2.stāvā, nav pieejams cilvēkiem ar kustību traucējumiem, senioriem, apmeklētājiem ar maziem bērniem. Muzeja ekspozīcija ir novecojusi. Pēdējos gados savu darbību muzejs izvērtis āra vidē. Tāpēc apmeklētāju skaits ir neliels, lielākoties, pagasta svētku ietvaros. Apmeklētāju skaita samazināšanos ietekmējusi Drustu pamatskolas slēgšana, jo līdz tam muzejs veica izglītojošos darbību kopā ar izglītības iestādi.

Jāzepa Vītola Memoriālais muzejs pilnvērtīgi strādā tikai vasaras sezonā, jo atrodas tehniski neatbilstošā un fiziski un morāli novecojušā ēkā, kuru nevar pilnvērtīgi apkurināt. Tas ietekmē gan muzeja saturisko piedāvājumu, gan pieejamību apmeklētājiem gada garumā. Muzejs aktīvi popularizē komponista J. Vītola daiļradi, iesaistās tradicionālā pasākuma “Vītolsvētki” organizēšanā. Gaujienā un apkārtnē ir liels potenciāls novadpētniecības un kultūrvēsturiskā mantojuma objektu izmantošanai tūrisma un kultūras norišu un intereses veicināšanai.

Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centrs strādā ļoti aktīvi, izstrādājot gan vietēja, gan starptautiska mēroga projektus, kurus gan koordinē vai ir dalībnieks. Projektu darbības rezultātā ir iegūts mūsdienīgs aprīkojums, gūta starptautiska atpazīstamība. Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centram nav savu pastāvīgu telpu. Apmeklētāji var iepazīties ar ekspozīcijām Raunas bibliotēkas telpās vai Viduslaiku pils skatu tornī, kā arī kultūras norisēs, kurās aktīvi iesaistās. Centrs piedāvā ekskursijas par Raunas vēsturi, tās vēsturiskajiem un dabas objektiem, kas ir guvušas popularitāti tūristu vidū.

Pārējie novadpētniecības centri strādā uz pieprasījumu, jo to vadīšana ir darbinieku amata pienākumu daļa.

Struktūrvienības ar savu darbību iesaistās vietējās kopienas norisēs, sadarbojoties ar vietējo kultūras centru un bibliotēku un pagasta pārvaldi, izglītības iestādēm.

Muzeju un novadpētniecības nozares SVID analīze

SPĒKS	VĀJUMS
Muzeja attīstībā ieinteresēts personāls	Ekspluatācijai nepiemērota ēka Gaujienas Jāzepa Vītola Memoriālajam muzejam “Anniņas”
	Morāli un fiziski novecojusi infrastruktūra, nepieciešams jumta un telpu remonts Smiltenes Novadpētniecības muzeja ēkai Mēru muižā
	Apgrūtināta pieejamība muzejos un novadpētniecības centros apmeklētājiem ar kustību traucējumiem, ar bērnu ratiņiem
Daudzveidīgs, novada vēsturi raksturojošs krājums	Nav darbībai un apmeklētājiem pieejamu telpu Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centram
	Cilvēkresursu un finanšu trūkums muzeja darbības pamatfunkciju nodrošināšanai

²⁵ “Par maksas pakalpojumu apstiprināšanu Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvaldes struktūrvienībās”, 21.12.2023. lēmums Nr. 608

Muzeji radoši iekļaujas novada kultūras dzīves pilnveidošanā un inovatīvu ideju realizācijā darbā ar apmeklētāju	Digitālo resursu trūkums (pieejams e-resurss, kas piedāvā digitālu muzeja krājuma apskati, izpēti, u.t.t.)
Labā sadarbība ar pašvaldības iestādēm, izglītības iestādēm, NVO dažādu aktivitāšu un pasākumu realizēšanā	
Labi attīstīta izglītojošā funkcija	
Pētniecība novada vēsturei būtiskos virzienos. Pētniecības rezultāti pieejami sabiedrībai, realizējot izstādes un ekspozīcijas	
IESPĒJAS	DRAUDI
Muzeji kā vietas identitātes stiprinātājs, veidotājs, kopienas elements, sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem	Nepietiekams finansējums infrastruktūras uzlabošanai, līdz ar to, muzeja funkciju pilnvērtīgai nodrošināšanai
Papildu finansējuma piesaiste dažādos projektu konkursos	Izpratnes trūkums par muzeju darbības nozīmību novada iedzīvotāju izglītošanā, pilsoniskās aktivitātes veidošanā
Kultūrvēsturiskais un dabas mantojums, kā izpēte var dot pievienoto vērtību muzeju izglītojošā darbībā	Reģionā esošo muzeju straujāka attīstība, inovāciju ieviešana, tehnoloģisko risinājumu izmantošana piesaista vairāk apmeklētāju, samazinot interesi par Smiltenes novada muzejiem un novadpētniecības centriem
Muzeja speciālistu profesionālās kapacitātes pilnveide	
Muzeju funkciju veikspējas uzlabošana	
Muzeju infrastruktūras uzlabošana	
Smiltenes Novadpētniecības muzeja pārvietošana uz Viedrades kvartālu nodrošinātu lielāku apmeklētāju plūsmu, ieņēmumus	
Smiltenes Novadpētniecības muzeja apakšstruktūras “Drustu muzejs” pārvietošana uz Drustu Tautas nama ēkas 1.stāvu ļaus piesaistīt vairāk apmeklētāju, veicinās apsaimniekošanas efektivitāti	
Gaujienas Jāzepa Vītola Memoriālā muzeja “Anniņas” pārvietošana uz muzeja darbībai piemērotu ēku vai telpām Gaujienā	

Secinājumi

Muzejiem ir daudzveidīgs, - gan novada vēsturi, gan novada ievērojamās personības raksturojošs krājums, kas radoši iekļaujas novada kultūras dzīves pilnveidošanā un inovatīvu ideju ieviešanā. Muzejos strādā muzeja attīstībā ieinteresēts personāls. Novada muzeju organizatoriskā struktūra nodrošina daļēju visu funkciju realizāciju. Darbinieku skaits ir ierobežots. Tas ir pietiekošs, lai apkalpotu muzeja apmeklētājus, taču pietrūkst kapacitātes jaunu produktu veidošanai un pētniecības funkcijas pilnvērtīgai nodrošināšanai.

Muzeju ēku tehniskais stāvoklis nav atbilstošs drošas un apmeklētājiem pieejamas vides prasībām. Jāzepa Vītola Memoriālā muzeja “Anniņas” ēkai Gaujienā akreditācijas komisija ir norādījusi ēkas tehniskā stāvokļa uzlabošanas prasību. 2024.gadā veiktā ēkas tehniskā apsekošana atzinusi ēku par turpmākajai ekspluatācijai neatbilstošu un bīstamu.

Smiltenes Novadpētniecības muzejs atrodas Mēru muižas ēkā, kas ir neapmierinošā tehniskajā stāvoklī un par kuras nākotni pašvaldībā nav vienprātības.

Raunas Kultūrvēsturiskā mantojuma centram nav savas ēkas vai telpu, kur izvietot darbinieku sagatavotās izstādes un veidot pastāvīgo ekspozīciju.

Šie faktori ietekmē muzeju saturiskās un funkcionālās darbības turpmāku pilnvērtīgu plānošanu un nodrošināšanu, apmeklētāju interesi. Ir jāapsver un jāmeklē iespējas nodrošināt apmeklētājiem drošas un mūsdienām atbilstošas ēkas un telpas.

Novadpētniecības ekspozīcijas papildina tūrisma un kultūras piedāvājumu pagastos, īstenojot dažādām auditorijām pielāgotas izglītojošās programmas, akcentējot ievērojamu personību biogrāfiju un radošo darbību.

Novadpētniecības centros jāveic krājuma inventarizācija.

Nepieciešama projektu un papildu finansējuma piesaiste infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes un aprīkojuma uzlabošanai, jaunu darba vietu izveidei, lai nodrošinātu konkurētspējīgu, kvalitatīvu piedāvājumu, pilnvērtīgai visu muzeja funkciju nodrošināšanai.

1.2.3.3. Kultūras centri

Smiltenes novadā kultūras dzīvi visaktīvāk vada un organizē pašvaldības kultūras centri (kultūras/tautas nami, kultūras centri). Smiltenes novada kultūras centru darbību nodrošina Smiltenes novada pašvaldība un pilnībā sedz ēku uzturēšanas, apsaimniekošanas, darbinieku atlīdzības izdevumus, daļēji - kultūras pasākumu izmaksas apstiprinātā budžeta ietvaros. Kultūras centriem pasākumu rīkošanai ir noteikts finansējuma apjoms (30% pagastu kultūras centriem, 40% Apes, Raunas un Smiltenes Kultūras centriem), kas jāiegūst pašiem ar ienākumiem no ieejas biļešu tirdzniecības.

Smiltenes novadā darbojas trīspadsmit kultūras centri, kas administratīvi ir Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvaldes struktūrvienības un apakšstruktūras:

Apes Kultūras centrs ar apakšstruktūru Amatu māja
 Birzuļu Tautas nams
 Blomes Tautas nams
 Drustu Tautas nams
 Gaujienas Tautas nams
 Grundzāles Kultūras nams
 Launkalnes Tautas nams
 Palsmanes Kultūras nams
 Raunas Kultūras centrs
 Smiltenes Kultūras centrs
 Trapenes Kultūras nams
 Variņu Tautas nams
 Vīrešu Kultūras nams

Kultūras centru darbību regulē Kultūras centru likums (11.10.2022.).

Kultūras centru galvenās funkcijas ir satura un formas ziņā daudzveidīgas kultūras, mūziklītības un tālākizglītības pasākumu un iniciatīvu plānošana un īstenošana, Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšana, tai skaitā amatiermākslas un tautas mākslas kolektīvu darbības nodrošināšana, sabiedrības iesaistes un informācijas apmaiņas veicināšana.

Katras struktūrvienības vadītājs nodrošina kultūras centra radošo un saimniecisko darbību, plānojot un nodrošinot gan pasākumus, gan telpu noslodzi amatiermākslas kolektīvu mēģinājumiem un telpu nomu trešajām personām.

Novada kultūras centru cilvēkresursu raksturojums no 2022. – 2023.gadam dots 11.attēlā.

11.attēls. Kultūras centru cilvēkresursu apjoms Smiltenes novadā
2022., 2023.gadā

Kultūras centrs	Darbinieku skaits		Darbinieku noslodze***					
	2022.	2023.	2022.			2023.		
			vad.	t.pers.	c.d.	vad.	t.pers.	c.d.
Apes Kultūras centrs	2	2	1,0	1,0	x	1,0	1,0	x
Birzuļu Tautas nams	1	1	0,7	x	x	0,8	x	x

Blomes Tautas nams	2	2	0,7**	1,0	x	0,8**	1,0	x
Drustu Tautas nams	1	1	0,7	x	x	0,8	x	x
Gaujienas Tautas nams	1	1	1,0	x	x	1,0	x	x
Grundzāles Kultūras nams	1	1	0,7**	x	x	0,8**	x	x
Launkalnes Tautas nams	1	1	0,7	x	x	0,7	x	x
Palsmanes Kultūras nams	2	2	0,7**	1,0	x	0,8**	1,0	x
Raunas Kultūras centrs	2	2	1,0	1,0	x	1,0	1,0	x
Smiltenes Kultūras centrs	14,9	14,1	1,0	5,0	8,9	1,0	5,0	8,1
Trapenes Kultūras nams	1	1	1,0**	x	x	1,0**	x	x
Variņu Tautas nams	2	2	0,7	1,0	x	0,7	1,0	x
Virešu Tautas nams	1	1	0,8	x	x	0,8	x	x
Kopā:			10,7	10,0	8,9	11,2	10,0	8,1

** individuāla vienošanās par noslodzi amatiermākslas kolektīvu darbībā

*** noslodzes atšifrējums: vad.-TN/KN/KC vadītājs; t.pers.-tehniskais personāls; c.d. – citi darbinieki

No datiem ir secināms, ka novada kultūras centri lielākoties ir viena cilvēka – profesionāla administrētas un vadītas institūcijas, kur vadītājs vienlaikus veic gan norišu plānošanas, organizēšanas, dekorēšanas, bieži vien arī telpu uzkopšanas pienākumus.

2024.gadā saimniecisku un finanšu apsvērumu dēļ tika veiktas strukturālas izmaiņas novada kultūras centru cilvēkresursu darba organizācijā. No 01.10.2024. Launkalnes un Drustu TN, Trapenes un Virešu KN uz divām struktūrvienībām ir vadītājs ar pilnas slodzes darba apjomu; ar 01.11.2024. Palsmanes KN un Variņu TN vada viens vadītājs ar pilnas darba slodzes apjomu. Sākot ar 01.01.2025. pagastu kultūras centru ēku uzraugi (Blome, Palsmane, Variņi) pāries pagastu pārvaldes pakļautībā.

Amatu vienību izmaiņas Smiltenes Kultūras centrā, izslēdzot saimniecības vadītāja amatu, negatīvi ietekmējušas Kultūras centra rīkoto norišu nodrošinājumu tehniskajā ziņā, kā arī ēkas apsaimniekošanas kvalitāti. Pašvaldības Saimnieciskās nodaļas cilvēkresursi, lielā darba apjoma, kā arī darbības un atbildības par novada teritoriju dēļ, nespēj kvalitatīvi nodrošināt Kultūras centra ēkas uzraudzību un tehnisko atbalstu pasākumu organizēšanā Smiltēnē. Lai risinātu šo jautājumu, ir jāapsver iespēja veidot amatu vienību – skatuves strādnieks Smiltenes Kultūras centrā.

12. un 13. attēlos doti Smiltenes novada kultūras centru infrastruktūras un tehniskā aprīkojuma rādītāji, kas dod izpratni par iespējām dažādu pasākumu rīkošanai.

12.attēls. Smiltenes novada kultūras centru infrastruktūras nodrošinājums norišu nodrošināšanai 2023.

Kultūras centri		Apes KC	Birzuļu TN		Blomes TN	Drustu TN	Gaujienas TN	Grundzāles KN	Launkalnes TN	Palsmanes KN	Raunas KC	Smiltenes KC	Trapenes KN	Variņu TN	Virešu KN
			Birzuļi	Bilska											
A tr	atsevišķa ēka				x										x

	Kopā ar citu pašvaldības iestādi <i>(pag.pārv., b-ku, Sporta kompleksu, izglītības iestādi)</i>	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Telpu platība m ² norišu organizēšanai	Lielā zāle	238,4	180		153,1	409	277,2	537,1	120	186	462,2	468,4	239,3	231	264
	Mazā zāle	54	88		73	98,4	55,5	273,7		38		162,9	41,1	99	113,72
	Teātra zāle				108,5							128			
	Kino zāle											130			
	Mēģinājumu telpa											48			
	Atpūtas telpa				51,5	162,1		264,8							
	Foajē	52								92		170	46,9		
Sēdvietu skaits telpās norišu organizēšanai	Lielā zāle		300		120	250	200	250	100	300	300	388		300	200
	Mazā zāle		100			35	40	60		60		70 (100)		100	
	Teātra zāle				50							66			
	Kino zāle											66 (81)			
	Mēģinājumu telpa				15							25 (30)			
	Atpūtas telpa						5	30				10			
	Foajē		40									50			10
Āra teritorija	Estrāde	x			x	x		x			x	x			X (nav pašvaldības īpašums)
	Terase									x					
	Nojume								x						
	Sēdvietu skaits				500	250		200	120	210	350	1100			200

13. attēls. Smiltenes novada kultūras centru tehniskais nodrošinājums un iespējas pasākumu nodrošināšanai, 2024

Kultūras centri		Apes KC	Birzuļu TN	Blomes TN	Drustu TN	Gaujienas TN	Grundzāles KN	Launkalnes TN	Palsmanes KN	Raunas KC	Smiltenes KC	Trapenes KN	Variņu TN	Vīrešu KN
Aprīkojums	Dators (port.)	2	1	1	1	1	1	1		1	3	1	1	1

	Dators (stac.)	1		1		1		1	1		4		1	
	Printeris	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Skeneris								1					
	Kopētājs								1					
	Laminētājs						1	1			1			
	Iesiešanas iekārta										1			
	Videoprojektors	1		1	1	1	1*	1		1	2	1		1
	Ekrāns	1		1	1	1	1*	1		1	4	1		2
	Baltā tāfele						1*				1			
Skaņas un gaismas aprīkojums	Skandas	4	2	4	2	4	3	2		4	5	4	2	6
	Skaņu pults	2	1	1	1	1	1	1		2	2	2	1	1
	Gaismu pults		1	2	1	1	1			1	2			
	Prožektoru	20	22	20	29	20	18		8	35	60	10	24	18

* aprīkojums kopā ar pagasta pārvaldi

Pēc tehniskā aprīkojuma inventarizācijas veikšanas novada kultūras centros ir radušies šādi secinājumi:

- lielākoties kultūras centros ir skandu, skandu statīvu, skaņas un/vai gaismas pults, mikrofonu – ar vadu un bezvadu, kabeļu komplekts, lai nodrošinātu maza vai mikro izmēra pasākuma apskaņošanu iekštelpās (līdz 100 cilvēkiem) un ārpus telpām (līdz 50 cilvēkiem).
- līdz COVID-19 pandēmijai pasākumi tika orientēti galvenokārt uz iekštelpām. Līdz ar ko, arī skaņas un gaismas aparātūras nodrošinājums un tā bāzes atjaunošana līdz šim tika orientēta uz pasākumiem iekštelpās. Lielākajā daļā kultūras centru pasākumu apskaņošanai un apgaismošanai gan iekštelpās, gan āra teritorijās tiek pieaicināts ārpalpojuma sniedzējs.

Kultūras centru telpu vai brīvdabas teritoriju ietilpība, laika gaitā nolieņojusies infrastruktūra un tehniskais stāvoklis, kas nespēj nodrošināt prasībām atbilstošu publikas apjomu un drošību, kā arī mūsdienu skaņu un gaismu tehnikas lietošanai atbilstošu tehnisko atbalstu, ir viens no iemesliem, kāpēc Smiltene un novads nevar piesaistīt augstas klases mūziķu un mākslinieku interesi. Brīvdabas estrāžu izvēli pasākumu rīkošanai mazina arī plašās iespējas kultūras norišu organizēšanai jebkurā vietā ārtelpā, ko veicināja Covid 19 pandēmijas perioda pieredze.

Kultūras centru darbības SVID analīze

SPEKS	VĀJUMS
Plašs pakalpojumu klāsts dažādām auditorijām (kino, koncerti, izrādes, semināri, amatiermāksla)	Darbinieku profesionālo prasmju un kompetences līmeņu dažādība
Plašs un daudzveidīgs kultūras norišu vietu piedāvājums (kultūras ēkas, estrādes, parki)	Telpu trūkums amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanai (Smiltene)
Pieredzējis, kompetents personāls	Zems atalgojuma līmenis, daļslodzes kultūras centru darbiniekiem

	Kvalitatīvu pasākumu nepietiekamība jauniešu un bērnu auditorijām
	Novecojis tehniskais nodrošinājums (skaņas un gaismu aparatūra)
	Brīvdabas estrāžu (Jānukalns, Blomes Jeberleja, Ape, Gaujiena) un tām piegulošās teritorijas un ēku nolietojums un sliktais tehniskais stāvoklis, neatbilstība mūsdienu prasībām
IESPĒJAS	DRAUDI
Esošo kultūras infrastruktūras objektu (estrādes, kāpnes uz bērnu laukumu Smiltēnē) sakārtošana un attīstība, piesaistot Eiropas Savienības un pašvaldības finansējuma līdzekļus	Ekonomiskās krīzes rezultātā var veidoties augsta inflācija, bezdarbs un to radītās sociālās sekas (iedzīvotāju skaita samazināšanās, maksātspējas samazināšanās, pamatvajadzību nodrošināšana kā prioritāte, u.c.)
Kultūras centru tehnisko un tehnoloģiju resursu modernizēšana, piesaistot Eiropas Savienības un pašvaldības finansējuma līdzekļus	Finansējuma samazinājums kultūrpolicies īstenošanai Eiropas Savienības, Latvijas un novada līmenī
Kultūras pakalpojuma klāsta pilnveidošana un jaunu produktu radīšana	Pašvaldības budžeta finanšu nepietiekamība kvalitatīvu kultūras produktu nodrošināšanai
Speciālistu (profesionāli pasākumu režisori) piesaiste dažādu lielu kultūras projektu realizēšanai	Darbinieku vidējā vecuma palielināšanās un izdegšana veicina nepieciešamās kvalifikācijas darbinieku trūkumu kultūras centros
Spēja pielāgoties mainīgajiem apstākļiem	Strauji augošas pasākumu organizēšanas izmaksas, (paaugstinās mākslinieku honorāri, tehniskā nodrošinājuma īres izmaksas, biļešu cena), infrastruktūras apsaimniekošanas izmaksas veicina plānoto pasākumu atcelšanu
Kultūras centru telpu iznomāšana kultūras procesa aktivizēšanai un piedāvājuma dažādošanai	
Sadarbība ar blakus esošo pilsētu kultūras iestādēm (Valmieras KC, Cēsu koncertzāle, u.c.)	

1.2.3.4. Tradicionālā kultūra un amatiermāksla

Smiltenes novadā ļoti aktīvi darbojas amatiermākslas kolektīvi. To vadītāji ir zinoši un profesionāli savās nozarēs, regulāri paaugstina savas zināšanas dažādos profesionālās pilnveidesursos.

Smiltenes novadā kultūras centru pārraudzībā 2024.gadā darbojas 46 pašvaldības dibināti amatiermākslas kolektīvi (skat. 14.attēlu), tai skaitā 25 ir Dziesmu un Deju svētku kolektīvi (G1 un G2), kam ir Latvijas Nacionālā kultūras centra (turpmāk – LNKC) kvalitātes novērtējums.

14.attēls. Smiltenes novada amatiermākslas kolektīvi, 2024.

Nams/Amatiermākslas darbības veids	Apes KC	Birzuļu TN	Blomes TN	Drustu TN	Gaujienas TN	Grundzāles KN	Launkalnes TN	Palsmanes KN	Raunas KC	Smiltenes KC	Trapenes KN	Variņu TN	Vīresu KN	Kopā
Koris (G1)*	1								1	4	1			7
Tautas deju kolektīvs (G1)*	1		2			2		1	1	2		1	1	10/1
Pūtēju orķestris (G1)*										1				1
Tautas lietīšķās mākslas kolektīvs (G2)*	1		1/1		1				1	1				4/2
Amatierteātris (G2)*		1	1/1			1		1		1				2/4
Folkloras kopa (G2)*										1				1
Vokālais ansamblis (G2)*	1		2	1	1/1	1	1			1	4		1	1/13
Kopā	4	1	8	1	3	4	1	2	3	11	5	1	2	46

G1/G2 kolektīvi (%)	50 %		63 %		33 %	50 %		50 %	100 %	91%	20%		50 %	25
Kolektīvu vadītāju/speciālistu skaits	4	1	6	1	3	4	1	3	4	18	3	1	2	51

1 – G1/G2 kolektīvi (ar LNKC kvalitātes vērtējumu, saņem valsts mērķdotāciju 2023.)

Pašvaldības dibināto amatiermākslas kolektīvu darbību un finansēšanu nosaka “Smiltenes novada dibināto amatiermākslas kolektīvu darbības un finansēšanas noteikumi” Nr.21/24, (19.09.2024. Domes lēmums Nr.5)²⁶. Noteikumi nosaka amatiermākslas kolektīvu dalījumu kategorijās, kur 1. un 2. kategorijas kolektīvi ir atbilstoši LNKC dalījumam - Dziesmu svētku koprepertuāra kolektīvos (G1) un Dziesmu svētku procesa kolektīvos (G2). Tiek noteikta ikgadējā sezonas darbības un budžeta plānošanas un atskaites kārtība, kā arī atbilstoši kvalitātes grupai noteikts pašvaldības apmaksātais darbības norišu laiks.

Dziesmu un Deju svētku amatiermākslas kolektīvu darbība ir nozīmīga Smiltenes novada kultūras centru funkcija, jo veicina nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, uzturēšanu un popularizēšanu, nodrošinot kvalitatīvu latvisko tradīciju pēctecību. Šo kolektīvu sniegumu reizi gadā vai reizi trijos gados (folkloras kopām) vērtē Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) apstiprināta žūrija. Par ieguldīto darbu un rezultātiem Dziesmu un Deju svētku tradīcijas ilgtspējas nodrošināšanā, tādējādi saglabājot materiālo un nemateriālo kultūrvēsturisko mantojumu, G1 un G2 kolektīvu vadītāji saņem Kultūras ministrijas valsts mērķdotāciju. Tas motivē aktīvi un radoši rūpēties par kolektīva kvalitatīvu darbību. Valsts mērķdotācijas apmērs tiek noteikts apstiprinātajā ikgadējā valsts budžetā.²⁷

Kolektīvi, kas atbilst LNKC mākslinieciskās kvalitātes un Dziesmu un Deju svētku repertuāra izpildes prasībām piedalās Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos. Pārskats par kolektīvu un dalībnieku skaitu 2013., 2018. un 2023. gada Dziesmu un Deju svētkos dots 15.attēlā.

15.attēls. Smiltenes novada (2013. un2018.g – Apes un Raunas novadu) amatiermākslas kolektīvu dalība Dziesmu un Deju svētkos

Dziesmu un Deju svētki, gads	Amatiermākslas kolektīvu skaits	Dalībnieku skaits
XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki, 2013.	20	500
XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki, 2018.	26	635
XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki, 2023.	26	695

LNKC dati, 2024.

Novada amatiermākslas G1 un G2 kolektīvu sasniegumi 2023.gada XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku skatēs attēloti 16.attēlā.

16.attēls. Smiltenes novada Dziesmu un Deju svētku amatiermākslas kolektīvu sasniegumi 2023. gada skatēs

G1 (koprepertuāra) kolektīvi Smiltenes novada kultūras centros

Amatiermākslas nozare	Kolektīva nosaukums	2023.gada rezultāti (skatēs)
Kori	Smiltenes Kultūras centra jauktais koris “LidoJums”, A*	44,22 (I pakāpe)

²⁶ “Smiltenes novada dibināto amatiermākslas kolektīvu darbības un finansēšanas noteikumi” Nr.21/24, (19.09.2024. Domes lēmums Nr.587)

²⁷ MK noteikumi Nr.649 “Kārtība, kādā pašvaldībām aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām”

	Smiltenes Kultūras centra jauktais koris "Vidzemīte", A	40,89 (I pakāpe)
	Apes Kultūras centra jauktais koris "Ape", B	42,33 (I pakāpe)
	Smiltenes Kultūras centra jauktais koris "Pakalni", B	40,56 (I pakāpe)
	Raunas Kultūras centra jauktais koris "Rauna", B	39,67 (II pakāpe)
	Trapenes Kultūras nama sieviešu koris "Trapene"	39,67 (II pakāpe)
	Smiltenes Kultūras senioru koris "Mežābele"	43,44 (I pakāpe)
Tautas deju kolektīvi	Smiltenes Kultūras centra jauniešu deju kolektīvs "Buki", A	55,7 (I pakāpe)
	Blomes Tautas nama jauniešu deju kolektīvs "Atspēriens", B	53,0 (I pakāpe)
	Raunas Kultūras centra jauniešu deju kolektīvs "Trejdeviņi", B	49,7 (II pakāpe)
	Grundzāles Kultūras nama jauniešu deju kolektīvs "Rieda", C	35,0 (II pakāpe)
	Smiltenes Kultūras centra vidējās paaudzes deju kolektīvs "Ieviņa", D	55,0 (Augstākā pakāpe)
	Palsmanes Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs "Cīrulis" D	51,3 (I pakāpe)
	Apes Kultūras centra vidējās paaudzes deju kopa "Metenis", E1	45,0 (Augstākā pakāpe)
	Grundzāles Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs "Rieda", E1	42,2 (I pakāpe)
	Virešu Kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs "Virši", E1	38,7 (II pakāpe)
	Blomes Tautas nama senioru deju kolektīvs "Nadele", F1	42,3 (I pakāpe)
Pūtēju orķestris	Smiltenes Kultūras centra pūtēju orķestris "Smiltene", IV	40,8 (II pakāpe)

G2 (Dziesmu svētku procesa) kolektīvi Smiltenes novada kultūras centros

Tautas lietišķās mākslas studijas	Blomes Tautas nama lietišķās mākslas studija "Blumenhof"	Dalība izstādē "Mēs"
	Smiltenes Kultūras centra Tautas lietišķās mākslas studija "Smiltene"	Dalība izstādē "Mēs"; izvirzīts uz tautas tērpu skates finālu
	Raunas Kultūras centra lietišķās mākslas kopa "Drellis"	Dalība izstādē "Mēs"
Amatierteātri	Smiltenes Tautas teātris	41,0 (I pakāpe)
	Blomes SIA amatierteātris	46,0 (Augstākā pakāpe)
Folkloras kopa	Smiltenes Kultūras centra folkloras kopa "Rudzupuķe"	38,75 (II pakāpe)

Vokālais ansamblis	Gaujienas Tautas nama vīriešu vokālais ansamblis	40,94 (I pakāpe)
---------------------------	--	------------------

*A, B, C, D, E1, F1 – vecuma un kvalitātes grupas apzīmējums

Amatiermākslas darbība ir iespēja saglabāt latviešu tautas unikālo nemateriālo kultūras mantojumu. Ir svarīgi nodrošināt tā saglabāšanu un pēctecību. Novada amatiermākslas kolektīvos ir vērojamas dalībnieku novecošanās tendences un tas ir iemesls, kāpēc atsevišķi kolektīvi darbību pārtrauc. Pēdējo gadu demogrāfiskās tendences ir ieviesušas izmaiņas novada skolu tīklā novadā, arī šis faktors ietekmē kolektīvu un dalībnieku skaitu. Bērnu un jauniešu amatiermākslas vai māksliniecisko kolektīvu neesamība ietekmē to, ka kolektīvos nenotiek dalībnieku pēctecība.

Par bērnu un jauniešu interešu izglītības programmu īstenošanu un bērnu un jauniešu iesaisti mākslinieciskajos kolektīvos novadā atbild Smiltenes novada Bērnu un jauniešu interešu izglītības centrs. Struktūrvienība koordinē Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku organizatorisko darbību novadā. Pārskats par bērnu un jauniešu kolektīviem un dalībniekiem Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos dots 17.attēlā.

17.attēls. Apes, Raunas un Smiltenes novadu bērnu un jauniešu māksliniecisko kolektīvu dalība Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos (2015., 2021.)

Dziesmu un Deju svētki, gads	Amatiermākslas kolektīvu skaits	Dalībnieku skaits
XXI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, 2015.	28	847
XXII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, 2021. (e-svētki)	14	313
XXIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki, 2025.	23	555

Salīdzinot datus dalībnieku skaitam 2015.gadā pirms novadu apvienošanās un 2025.gadā, redzams, ka dalībnieku skaits ir samazinājies. To ietekmē gan demogrāfiskā situācija, kad ir samazinājies attiecīgā vecuma bērnu skaits novadā, ir slēgtas vairākas izglītības iestādes un nav iespējams nokomplektēt nepieciešamo dalībnieku skaitu mākslinieciskajos kolektīvos, kā arī kolektīvu mākslinieciskās kvalitātes līmenis. Mākslinieciskā kvalitāte ir kritērijs, lai kolektīvam būtu iespēja piedalīties svētkos. Šie faktori kopumā var ietekmēt amatiermākslas apjomu un darbību turpmākajos gados.

Amatiermākslas kolektīvos dalība ir bez maksas. Pašvaldība nodrošina finansiālu atbalstu tērpu, apavu un instrumentu iegādei.

2024.gada budžeta izstrādes process, kā arī turpmākās prognozes amatiermākslas finansēšanai rada nopietnus izaicinājumus kolektīvu darbības un finansēšanas kārtībai, kas nozīmē normatīvo dokumentu pārskatīšanu, kā arī, iespējams, kādu kolektīvu pastāvēšanas noteikumu pārmaiņas.

Tradicionālās kultūras un amatiermākslas darbības SVID analīze

SPĒKS	VĀJUMS
Tradicionālas Latvijas amatniecības un mākslas izstādes organizēšana Mēru muižā (TLMS)	Dalībnieku skaita samazināšanās amatiermākslas kolektīvos novecošanās dēļ
Spēcīgas amatiermākslas tradīcijas, aktīva kolektīvu līdzdalība kultūras procesos vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā	Amatiermākslas kolektīvu vadītāju un speciālistu zemais atlīdzības līmenis nemotivē vadīt kolektīvus
Veiksmīga sadarbība un komunikācija ar LNKČ	Paaudžu mainības trūkums, nenotiek pietiekama pēctecība
Projektu pieteikumu izstrāde un projektu realizācija	
Sadarbība ar Smiltenes novada amatniekiem	
IESPĒJAS	DRAUDI

Unikālu kultūras produktu veidošana - tautas nemateriālā mantojuma pētniecība un popularizēšana inovatīvos formātos	Nekonkurētspējīga atlīdzība amatiermākslas kolektīvu vadītājiem un speciālistiem salīdzinājumā ar kaimiņu novadiem
	Šauri specifiskā darbība mazina iedzīvotāju interesi par tautas tradīcijām un nemateriālo mantojumu kopumā

1.2.4. Kultūras norises

Smiltenes novadā kultūras pasākumus un aktivitātes galvenokārt plāno un organizē Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvaldes struktūrvienības un apakšstruktūras.

Kultūras pasākumu plānošanu un norisi ietekmē pieejamie resursi – gan finanšu, gan darbinieku skaits un kompetence. Lielākā daļa novada kultūras centru darbojas lokālā – pagasta mērogā, atsevišķi kultūras centri spēj organizēt novada vai reģiona un valsts mēroga norises. Darbības un norišu saturu ietekmē vietējās tradīcijas un kopienas vajadzības. Pasākumi tiek organizēti visām mērķgrupām, to norisēs tiek iesaistīti kultūras centru amatiermākslas kolektīvi, kuru dalībnieki lielākoties ir vietējie iedzīvotāji.

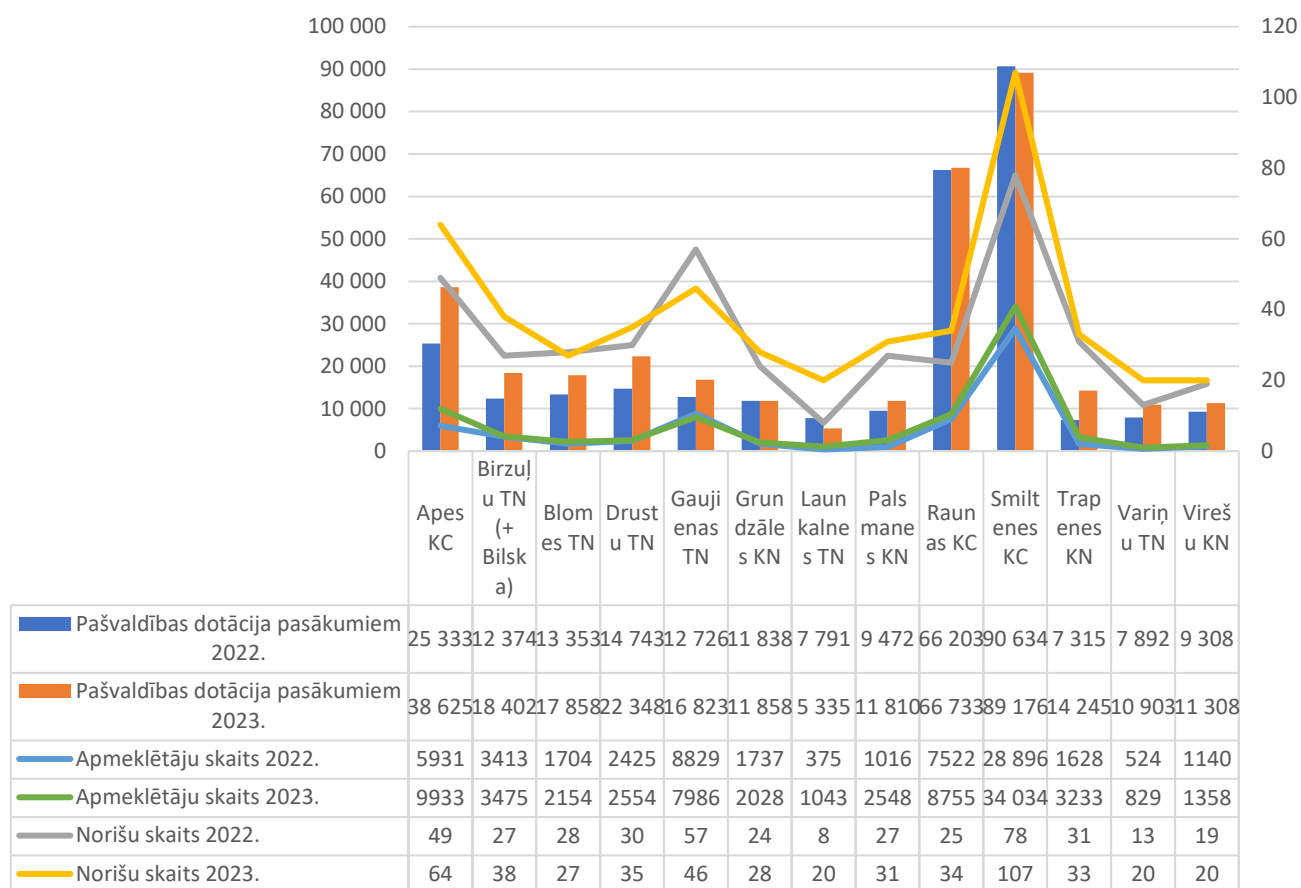
2022. gadā pēc Apes, Raunas un Smiltenes novadu apvienošanās spēkā bija iepriekšējo novadu darbības laikā saplānotais budžets, kas novada teritorijā bija ļoti atšķirīgs, piemēram, vērtējot iedzīvotāju skaitu pagastos. Arī 2023.gada pasākumu budžetu plānošanā tika ņemts vērā iepriekšējā gada budžeta apjoms pasākumu rīkošanai.

Plānojot 2024.gadā budžetu tika ievēroti noteikti kritēriji – iedzīvotāju skaits teritorijās, iedzīvotāju ienākumu nodokļa apjoms, kultūras centru darbības mērogs. Atbilstoši šiem kritērijiem un noteiktajiem darbības mērogiem visi kultūras centri no 2024.gada tiek iedalīti trīs darbības līmeņos, kur pirmajā līmenī ir Apes, Raunas un Smiltenes kultūras centri (turpmāk - KC), kuri plāno un organizē valsts, reģiona un vietēja mēroga pasākumus, finanšu iespēju robežās nodrošina profesionālās mākslas pieejamību iedzīvotājiem, otrajā grupā ir kultūras/tautas nami, kuri plāno un organizē novada un vietēja mēroga pasākumus (Gaujienas TN, Grundzāles KN, Palsmanes KN un Blomes TN). Trešajā grupā ir kultūras centri, kas nodrošina vietēja mēroga kultūras norises (Birzuļu TN, Drustu TN, Launkalnes TN, Trapenes KN, Variņu TN un Virešu KN).

18.attēlā ir apkopti novada kultūras centru darbības rādītāji 2022. un 2023.gadā – pasākumiem piešķirtais apstiprinātais finansējuma apjoms, kultūras norišu un apmeklētāju skaits. Dati iegūti no ikgadējām ceturkšņu atskaitēm, ko kultūras centru vadītāji iesniedz KTP.

18.attēls. Smiltenes novada kultūras centra darbības rādītāji 2022./2023.gadā

Smiltenes novada kultūras centru darbība (2022./2023.)

Salīdzinot piešķirto apstiprināto finansējumu pa gadiem, vērojams, ka kopumā 2023.gadā ir pasākumu finansējuma pieaugums, kas ietekmē arī organizēto kultūras norišu skaitu, tāpat arī apmeklētāju skaitu, - tas ir palielinājies. Tas nozīmē, ka pastāv pozitīva korelācija starp piešķirtā finansējuma apjomu un norišu un apmeklētāju skaita pieaugumu.

Secinājumi

Smiltenes novadā galvenie kultūras norišu nodrošinātāji ir pašvaldības iestādes. Apkopojot informāciju, tiek secināts, ka kultūras centru darbības rezultātā tiek nodrošināti pasākumi dažādām auditorijām un interešu grupām, tomēr, izvērtējot esošo situāciju kultūras tradicionālo pasākumu, amatiermākslas un centru darbības jomās, nepieciešams risinājums šādiem problēmjautājumiem:

- tehniskā aprīkojuma sakārtošana un modernizēšana;
- novada kultūras centru darbības koncepcijas izstrāde, ietverot rīcības visu novada kultūras iestāžu sabalansētai attīstībai, izceļot katras institūcijas unikalitāti un specifisko darbības nišu novadā;
- informācijas pieejamības uzlabošana par kultūras iestāžu darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem;
- papildus nepieciešams veikt situācijas izpēti un analīzi, kā arī iedzīvotāju aptauju vai klātienē diskusijas, lai noskaidrotu iedzīvotāju vēlmes un ierosinājumus kultūras centru darbības jomā (gan kultūras pakalpojumu piedāvājuma kontekstā, gan sabiedrības iesaistīšanās aspektā);
- jāturpina darbs ar amatiermākslas darbības kvalitātes un pieejamības izvērtēšanu, jārisina jautājumi par amatiermākslas kolektīvu vadītāju kvalifikācijas un atbildības paaugstināšanu kontekstā ar kolektīva darbības un rezultātu kvalitātes pilnveidi.

Pēc novadu apvienošanās 2022. un 2023.gadā finansējuma piešķiršana kultūras centriem saimnieciskās un mākslinieciskās darbības nodrošināšanai ir notikusi pēc iepriekšējo gadu budžeta apjoma. Finansējuma sadale nav bijusi balstīta kādos noteiktos kritērijos, kas ir pamatoti un salīdzināmi izvērtējami novada kontekstā.

2024.gadā finansējums pasākumu organizēšanai piešķirts pēc noteiktajiem kritērijiem un tas ir izlīdzināts 2. un 3.līmenī. Tās pamatā ir konkrētās apdzīvotās vietas iedzīvotāju skaits, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apjoms, kā arī norišu mērogs un skaits noteiktā laika posmā, ko jāplāno, jāorganizē un jāīsteno katram kultūras centram. Centros atšķiras gan amatiermākslas kolektīvu skaits, gan vadītāju darba slodzes. Tika noteikta vienota pieeja ieņēmumu līmeņa noteikšanai, t.i., Apes, Raunas un Smiltenes KKC – 40% no apstiprinātā pasākumu budžeta apjoma, pārējiem kultūras centriem – 30% apjomā no apstiprinātā pasākumu izdevumu apjoma.

Šī kritēriālā pieeja finansējuma aprēķināšanai un piešķiršanai novadā ir jāpilnveido, tāpat jāpilnveido darbības atskaites forma.

Esošās darbības un iedzīvotājiem pieejamo kultūras norišu kvalitātes un pieejamības izvērtējums rāda, ka nepieciešama koordinēta plānošana novada līmenī, savlaicīgas un kvalitatīvas informācijas nodrošināšana un vietējo iedzīvotāju iesaiste kultūras norišu aktivitātēs.

Kultūras norišu SVID analīze

SPEKS	VĀJUMS
Unikālie pasākumi novada teritorijā	Maz uzņēmēju un nevalstisko organizāciju, kas piedāvā kultūras pasākumus (koncertus, izrādes) savās telpās vai rada kultūras produktus
	Trūkst finansiālā atbalsta
	Trūkst kvalitatīva piedāvājuma skolu jauniešiem un iedzīvotājiem vecumā līdz 30 gadiem
	Darbinieku prasmes radīt jaunu un inovatīvu produktu
IESPĒJAS	DRAUDI
Iedzīvotāju aktīva iesaiste	Iedzīvotāju intereses samazināšanās par Smiltenes novadā pieejamiem kultūras pakalpojumiem, priekšroku dodot citām brīvā laika pavadīšanas iespējām vai kultūras norisēm citos novados
Aktīva sadarbība kultūras pasākumu plānošanā un organizēšanā ar NVO, uzņēmējiem, vietējo kopienu	
Projektu finansējuma piesaiste	
Kultūras centru atrašanās vienā ēkā ar citām pašvaldības iestādēm vai struktūrvienībām var samazināt saimnieciskos izdevumus, kas ļauj piešķirto finansējumu efektīvāk izmantot pasākumu organizēšanai un iedzīvotāju iesaistei	

2. Kultūras nozares SVID analīzes kopsavilkums

SVID analīzes kopsavilkums atspoguļo svarīgākos stipro un vājo pušu faktoros, iespējas un draudus kultūras nozarēm, kas dod vispārēju priekšstatu par situāciju. Tas veikts, izmantojot pieejamos statistikas datus, dažādus valsts un pašvaldības institūciju rīcībā esošos datus, kultūrkartēšanas informāciju, kā arī iedzīvotāju aptauju datus.

SPEKS	VĀJUMS
- Optimāls bibliotēku tīkls novadā - E-pakalpojumu un attālināto pakalpojumu piedāvājums bibliotēkās - Novadpētniecības darbība kā bibliotēku un muzeju darbības aspekts	- Darbinieku profesionalitātes un kvalifikācijas līmeņu atšķirība, atbilstība mūsdienu prasībām, ietekmē norišu kvalitāti, struktūrvienību darbību kopumā - Kvalificētu darbinieku trūkums bibliotēkās

• Muzeji kā vietas un kopienas identitātes veidotājs • Daudzveidīgs, novada vēsturi raksturojošs muzeju un novadpētniecības centru krājums • Muzeju un novadpētniecības centru radoša un inovatīva iekļaušanās novada kultūras dzīvē • Optimāls kultūras centru tīkls • Plašs kultūras pakalpojumu klāsts dažādām auditorijām daudzveidīgās kultūras norišu vietās • Kultūras piedāvājuma veidošana atbilstoši vietējās kopienas interesēm • Unikālas kultūras tradīcijas • Spēcīgas amatiermākslas tradīcijas, aktīva kolektīvu līdzdalība kultūras procesos vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā • Attīstīta bērnu un jauniešu amatiermāksla novadā • Kultūrvēsturiskie pieminekļi kā tūrisma un kultūras galamērķi • Vērojama veiksmīga projektu finansējuma piesaiste atsevišķās struktūrvienībās • Vietām ļoti laba sadarbība starp kultūras iestādēm, institūcijām, ar pašvaldības iestādēm, NVO, u.c. • Motivēts, uz iedzīvotāju/apmeklētāju vērsts personāls • Attīstītas mūžizglītības ieguves iespējas dažādu paaudžu pārstāvjiem kultūras struktūrvienībās (semināri, meistarklases, prasmju un iemaņu apguve no amatu meistariem, mūziķiem, rakstniekiem, dzejniekiem u.c.) • Sadarbība starp KTP struktūrvienībām	• Bibliotēku atrašanās īrētās vai pielāgotās, neatbilstošās telpās (Smiltene, Branti) • Finansējuma nepietiekamība struktūrvienību materiālo resursu un cilvēkresursu kvalitatīvai profesionālajai izaugsmei ietekmē norišu kvalitāti, savstarpējo komunikāciju • Finansējuma nepietiekamība kvalitatīva un daudzveidīga kultūras pasākumu nodrošināšanai • Sadarbība ar uzņēmējiem, NVO kultūras piedāvājuma un pasākumu plānošanā, piedāvājuma radīšanā • Amatiermākslas kolektīvu vadītāju un speciālistu zemais atlīdzības līmenis nemotivē vadītājus turpināt darbu novadā • Telpu trūkums amatiermākslas mēģinājumu procesam Smiltē, kultūras norisēm • Dalībnieku novecošanās un skaita samazināšanās amatiermākslas kolektīvos, jaunās paaudzes neieinteresētība turpināt tautas mākslas tradīcijas • Infrastruktūras un materiāli tehniskā aprīkojuma sliktais tehniskais stāvoklis un nepietiekamība kultūras norišu nodrošināšanai • Kvalitatīvu pasākumu trūkums jauniešu un bērnu auditorijām • Savlaicīgas un kvalitatīvas informācijas trūkums un pieejamība pazemina potenciālo apmeklētāju informētību un apmeklējumu • Nepietiekami izmantota ārējā finansējuma piesaiste
IESPĒJAS	DRAUDI
• Smiltenes novada bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka • Unikālu kultūras produktu veidošana, izmantojot vietējo amatniecības un tradīciju potenciālu • Kultūrvēsturiskā vide un dabas mantojums, prasmīgi izmantots kultūras norisēm, paaugstina ieinteresētību par konkrētiem objektiem un kultūras produktiem • Papildu finansējuma piesaiste dažādos projektu konkursos var nodrošināt norišu daudzveidību un papildināt esošo piedāvājumu • Sadarbība ar Vidzemes reģiona kultūras iestādēm • Aktīva kopiena, NVO • Starptautiska pieredze • Atsevišķu struktūrvienību atrašanās vietas maiņa var palielināt apmeklētāju plūsmu	• Resursu (cilvēkresursi, finanšu, infrastruktūra) trūkums vai nepietiekamība kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanai • Darbinieku novecošanās • Nemotivējoša atalgojuma sistēma, darba slodzes mudina kvalificētus un spējīgus darbiniekus meklēt cita darba iespējas, veicina darbinieku izdegšanu • Tehnoloģiju plašā pieejamība individuālā līmenī mazina kultūras norišu apmeklējumu • Apgrūtinātā fiziskā pieejamība kultūras iestādēm, kultūras norisēm (nepiemērota infrastruktūra, transporta tīkls, ceļu kvalitāte) samazina apmeklētāju skaitu • Lejupslidoša demogrāfiskā situācija novadā ietekmē kopējo ekonomisko situāciju un kultūras pieprasījumu/piedāvājumu • Pašvaldības un sabiedrības ilggadējā uztvere par kultūru un mākslu novadā • Konkurentu (reģiona kultūras iestāžu) straujāka attīstība

	• Pieaugošas pasākumu nodrošināšanas un komunālo pakalpojumu izmaksas palielina norišu kopējās finanšu izmaksas, norišu cenas kļūst nepievilcīgas apmeklētājiem.
--	--

Izvērtējot SVID analīzes rezultātus, konstatētos faktus var iedalīt šādās grupās:

- Cilvēkresursu potenciāls;
- Infrastruktūras nozīme;
- Sabiedrības iesaiste un līdzdalība.

Šie ir virzieni, kuros, veicot mērķtiecīgu darbību, var pilnveidot situāciju novadā kultūras nozarēs.

3. Novada kultūras attīstības vīzija, stratēģiskais mērķis, prioritātes, problēmas, rīcības virzieni un plānotie politikas rezultāti

3.1. Vīzija

Smiltenes novada kultūras nozaru attīstības vīzija izstrādāta, ņemot vērā “Smiltenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035.gadam” definēto novada vīziju:

“Smiltenes novads ir cilvēkiem radīts, atpazīstams, ekonomiski aktīvs, sasniedzams, līdzsvaroti attīstīts, ilgtspējīgs un ainavisks novads Vidzemē – labākā vieta, kur dzīvot, kur strādāt, kur būt”,

kultūras nozaru darbinieku, iedzīvotāju, nevalstisko organizāciju pārstāvju darba grupu priekšlikumus attiecībā uz vēlamo Smiltenes novada kultūras attīstību.

Kultūras attīstības vīziju nosaka vērtības: **satikšanās, sadarbība, izaugsme.**

Satikšanās – mēs satiekamies novada daudzveidīgajā un rosīgajā kultūrvidē ikdienas darbos un kopīgajos pasākumos.

Sadarbība – darot kopā mēs mācāmies būt līdzatbildīgi, saskaņot savas vēlmes ar iespējām. Mēs radām kultūras piedzīvojumu tās dažādajās izpausmēs.

Izaugsme – satiekoties sadarbībā mēs pilnveidojamies un apzināmies, ko uzlabot, lai mūsu ieguldījums veicinātu novada cilvēku un kopienas izaugsmi.

Vīzija: Smiltenes novada kultūras iestādes piedāvā iespēju **satikties** visām paaudzēm vietējās kopienās, lai apzinātu, koptu un attīstītu novada unikālās tradīcijas un vērtības.

Mēs veicinām **sadarbību** starp vietējām pašvaldības un nevalstiskajām organizācijām, māksliniekiem, uzņēmējiem un sabiedrību, radot kopīgus projektus, kas stiprina un kuplina novada kultūras dzīvi.

Mēs panākam **izaugsmi**, mērķtiecīgi atbalstot darbinieku profesionalitātes pilnveidi, kopienas radošās iniciatīvas un cilvēku talantu attīstību, tādējādi rūpējoties par mūsu novada kultūras pēctecību un kultūras piedāvājuma kvalitāti.

3.2. Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam stratēģiskais mērķis

Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu, daudzveidīgu kultūrvidi, kas veicina piederības izjūtu, atbalsta individuālās un kopienu kultūras līdzdalības iniciatīvas.

3.3. Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam prioritātes

1. Kultūras piedāvājuma kvalitāte, unikalitāte daudzveidībā.
2. Līdzdalība, pieejamība un sadarbība kultūras procesiem, resursiem un rezultātiem.
3. Cilvēkresursu un infrastruktūras mērķtiecīga un efektīva attīstība.

3.4. Identificēto problēmu un rīcības virzienu saikne, plānotie politikas rezultāti

Problēmas	Rīcības virzieni	Politikas mērķis
Nevienmērīgs kultūras pakalpojumu un norišu nodrošinājums, kvalitāte un daudzveidība novada teritorijā	RV1: Kultūras piedāvājuma līdzsvarota un kvalitatīva daudzveidība un unikalitāte	Kvalitatīvs kultūras pakalpojuma piedāvājums atbilstoši novada iedzīvotāju un viesu interesēm un vajadzībām, unikālajām tradīcijām, finanšu resursiem.
Kultūras pakalpojumi nav mērķēti bērnu un jaunatnes auditorijai		
Cilvēku gatavība maksāt par kultūras pakalpojumiem un piedāvājumu	RV2: Līdzdalība, sadarbība un pieejamība kultūrvides veidošanā	Nodrošinātas daudzveidīgas iedzīvotāju iesaistes un līdzdalības formas kultūras norisēs, radošuma veicināšanā
Iedzīvotāju zemā aktivitātē, pašiniciatīvas trūkums		Veidojas aktīvas vietējās kopienas vai kopienu iniciatīvu grupas, kas līdzdarbojas kultūras norišu organizēšanā vietējā līmenī
Nepietiekami izmantotā un attīstītā sadarbība starp kultūras struktūrvienībām un vietējo kopienu, uzņēmējiem, NVO		
Nepietiekama kultūras nozaru struktūrvienību iesaiste sadarbībā un vienotas komunikācijas trūkums kultūras nozaru piedāvājuma veidošanā	RV3: Mūsdienīga kultūras procesu pārvaldība, komunikācija un cilvēkresursu attīstība	Izveidots efektīvs kultūras procesu pārvaldības modelis, kas spēj nodrošināt mērķtiecīgu resursu izmantošanu un darbību kvalitatīvai kultūras norišu un pakalpojumu pieejamībai
Dažāda kultūras nozaru darbinieku kompetenču līmenis un izpratne ietekmē piedāvājuma kvalitāti, komunikāciju un sadarbību savā starpā un ar partneriem		Kultūras nozaru struktūrvienību darbības regulāra monitorēšana un izvērtēšana
		Izglītoti, motivēti, uz sadarbību vērsti darbinieki kultūras nozarēs un pārvaldē
		Izvērtēts sabiedrības viedoklis, kas tiek izmantots kultūras nozaru attīstības plānošanā
Infrastruktūras un materiāli tehniskā bāzes nolietotā, trūkums vai nepiemērotība mūsdienīga kultūras procesa organizēšanai	RV4: Kultūrvides infrastruktūras pilnveide un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana	Atjaunota kultūras struktūrvienību materiāli tehniskā bāze atbilstoši mūsdienu prasībām
Atbilstošu telpu trūkums Smiltenes novada bibliotēkai, muzejiem un amatiermākslas kolektīvu darbībai Smiltēnē		Droša, mūsdienīga un pieejama kultūras infrastruktūra visās kultūras nozarēs novadā
		Brīvdabas kultūras norišu vietu sakārtošana atbilstoši kultūras procesu vajadzībām

		Infrastruktūra kļūst energoefektīva un videi draudzīga
--	--	---

4. Smiltenes novada kultūras attīstības programma 2025. – 2028.gadam stratēģiskā daļa. Rīcības plāns

Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam stratēģiskā karte

Vīzija: Smiltenes novada kultūras iestādes piedāvā iespēju satikties visām paaudzēm vietējās kopienās, lai apzinātu, koptu un attīstītu novada unikālās tradīcijas un vērtības. Mēs veicinām sadarbību starp vietējām pašvaldības un nevalstiskajām organizācijām, māksliniekiem, uzņēmējiem un sabiedrību, radot kopīgus projektus, kas stiprina un kuplina novada kultūras dzīvi. Mēs panākam izaugsmi, mērķtiecīgi atbalstot darbinieku profesionalitātes pilnveidi, kopienas radošās iniciatīvas un cilvēku talantu attīstību, tādējādi rūpējoties par mūsu novada kultūras pēctecību un kultūras piedāvājuma kvalitāti.			
Mērķis: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu, daudzveidīgu kultūrvidi, kas veicina piederības izjūtu, atbalsta individuālās un kopienu kultūras līdzdalības iniciatīvas.			
Prioritātes: 1. Kultūras piedāvājuma kvalitāte, unikalitāte daudzveidībā. 2. Līdzdalība, pieejamība un sadarbība kultūras procesiem, resursiem un rezultātiem. 3. Cilvēkresursu un infrastruktūras mērķtiecīga un efektīva attīstība.			
RV1: Kultūras piedāvājuma līdzsvarota un kvalitatīva daudzveidība un unikalitāte	RV2: Līdzdalība, sadarbība un pieejamība kultūrvides veidošanā	RV3: Mūsdienīga kultūras procesu pārvaldība, komunikācija un cilvēkresursu attīstība	RV4: Kultūrvides infrastruktūras ilgtspējīga pilnveide un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana
U1.1. Veidot mērķtiecīgu un daudzveidīgu kultūras piedāvājumu dažādām novada iedzīvotāju grupām	U2.1. Nodrošināt daudzpusīgas un dažādām iedzīvotāju grupām, t.sk., sociāli atstumtām, pieejamas līdzdalības, radošuma attīstības un izpausmju iespējas	U3.1. Nodrošināt efektīvu kultūras procesu pārvaldību	U4.1. Nodrošināt videi draudzīgu, energoefektīvu kultūras norisēm piemērotu infrastruktūru un vidi; pilnveidot materiāli tehnisko bāzi
U1.2. Attīstīt Smiltenes novada muzeju un novadpētniecības centru darbību un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma pētniecību un popularizēšanu	U2.2. Nodrošināt Latvijas Dziesmu un deju svētku tradīciju pēctecību un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību	U3.2. Nodrošināt kultūras nozaru darbinieku profesionālo izaugsmi atbilstoši aktuālajām prasībām	U4.2. Nodrošināt novada bibliotēku infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes atbilstību mūsdienu prasībām kvalitatīva bibliotekārā procesa vajadzībām
U1.3. Attīstīt bibliotēku pakalpojumus un daudzfunkcionalitāti	U2.3. Stiprināt iekšējo un ārējo sadarbību kultūras norišu un kultūrvides piedāvājuma kvalitātes pilnveidei		U4.3. Nodrošināt novada muzeju un novadpētniecības centru infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes atbilstību mūsdienu prasībām kvalitatīvai atmiņu institūciju darbībai

Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam rīcības plāns

1. Rīcības virziens	Kultūras piedāvājuma līdzsvarota un kvalitatīva daudzveidība un unikalitāte						
Uzdevumi	Pasākumi	Sasniedzamie rezultāti	Termiņš	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu avoti	Rezultatīvie rādītāji
U.1.1. Veidot mērķtiecīgu un daudzveidīgu kultūras piedāvājumu dažādām novada iedzīvotāju grupām.	P.1.1.1. Koordinēta novada kultūras norišu plāna izstrāde, apvienojot kultūras centru resursus.	- izstrādāts novada kultūras norišu plāns, kurā tiek koordinēta norišu nepārklāšanās, saturiskais piedāvājums dažādām mērķgrupām; - izstrādāti kritēriji pasākumu finansēšanai; - izstrādāts pamatots finanšu ieņēmumu plāns; - sagatavoti un apstiprināti struktūrvienību budžeta plāni norišu organizēšanai.	Ik gadu	KTP, struktūrvienības	Citi pasākumu un norišu rīkotāji SNP admin. SNP FN	PB	Iesaistītajām pusēm pieejams aktuāls kultūras norišu plāns gadam, pa mēnešiem Izdevumu/ieņēmumu plāns Struktūrvienību budžeta plāni
	P.1.1.2. Kvalitatīvs un daudzveidīgs kultūras un izklaides pasākumu nodrošinājums.	- tiek organizēti tradicionālie kultūras pasākumi un veidoti jauni.	2024. – 2028.	KTP, struktūrvienības	Pagastu pārvaldes Iedzīvotāju padomes	PB, projekti	Jaunu pasākumu skaits novadā Apmeklētāju skaits (pa mērķgrupām) Dalība projektos Apmeklētāju apmierinātības rādītāji
	P.1.1.3. Profesionālās mākslas norišu piedāvājuma nodrošināšana Smiltenes, Raunas un Apes KC.	- nodrošināta profesionālās mākslas pieejamība dažādos mākslas žanros.	2024. – 2028.	KTP, struktūrvienības		PB, projekti	Pasākumu skaits Projektu skaits Sadarbības partneru skaits Apmeklētāju skaits

							Auditorijas apmierinātības rādītāji
U1.2. Attīstīt Smiltenes novada muzeju un novadpētniecības centru darbību un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma pētniecību un popularizēšanu.	P1.2.1 Smiltenes novada muzeju un novadpētniecības centru ekspozīciju pamatdarbības nodrošināšana.	- piedāvātas daudzveidīgas, novada kultūrvēsturisko mantojumu raksturojošas ekspozīcijas un izstādes.; - padziļināta iedzīvotāju izpratne par nozīmīgiem kultūrvēsturiskiem notikumiem un personībām; - sagatavoti un apstiprināti pamatoti struktūrvienību budžeta plāni.	Ik gadu	Muzeji, novadpētniecības centri	SNP admin. FN	PB, projekti	Izstāžu, ekspozīciju skaits Pasākumu/norišu skaits Apmeklētāju skaits Struktūrvienību budžeta plāni
	P1.2.2. Komunikācijas pilnveidošana, sekmējot muzeja darba rezultātu atdevi sabiedrībai.	- muzeju piedāvājums pieejams plašākam sabiedrības lokam; - nodrošināta iespēja ar muzeja krājumu, izstādēm un informāciju iepazīties digitālās platformās; - veicināta muzeju atpazīstamība un pieejamība; - paplašinās sabiedrības informētība par aktualitātēm muzejā; - palielinās apmeklētāju skaits muzejos.	2025 - 2028	Muzeji, novadpētniecības centri	SNP admin., Komunikācijas, IT nodaļas	PB, projekti	Resursa lietotāju skaits Digitālā piedāvājuma pozīciju apjoms Auditorijas apmierinātības rādītāji Apmeklētāju skaits Drukāto/publicēto informatīvo izdevumu apjoms Dalība tūrisma gadatirgos/tūrisma organizāciju/nozares biedrību aktivitātēs
	P1.2.3. Muzeju izstrādāto produktu (pētniecības, izstāžu, krājuma un ekspozīciju materiāls) digitalizēšana.						

	P1.2.4. Smiltenes novada vēstures popularizēšana, uzsverot kultūrvēsturiskā mantojuma unikalitāti.	- daudzveidīgs izglītojošs piedāvājums, veicinot interesi par novada kultūrvēsturisko mantojumu; - muzeju piedāvātais produkts kļuvis par novada iedzīvotāju un viesu izziņas avotu, veicināts lokālpatriotisms; - veicināta muzeja materiālu pieejamība; - palielinājusies sabiedrības izpratne un interese par Smiltenes novada vēsturi un tās unikalitāti Latvijas un Eiropas kultūrvēstures kontekstā.	Ik gadu	Muzeji, novadpētniecības centri	SNP admin., FN	PB, projekti	Jaunu izstāžu/ekspozīciju skaits Apmeklētāju skaits Auditorijas apmierinātības rādītāji
U1.3. Attīstīt bibliotēku pakalpojumus un daudzfunkcionalitāti.	P1.3.1. Bibliotēku pakalpojuma pieejamības nodrošinājums novadā.	- saglabāts vienmērīgs bibliotēku tīkls; - bibliotēkas atvērtas un pieejamas lietotājiem izdevīgā laikā, ņemot vērā apmeklētāju plūsmu; - sniegts pakalpojums dzīvesvietā pēc pieprasījuma; - bibliotēkas iesaistījušās starpbibliotēku abonementu sistēmā.	Ik gadu	Bibliotēkas	SNP	PB	Akreditēto bibliotēku skaits Lietotāju skaits % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā. Klātienē apmeklējumu skaits. Izsniegumu skaits.
	P1.3.2. Aktuāls, kopienas interesēm un vajadzībām atbilstošs, kvalitatīvs krājums	- sistemātiski papildināts krājums ar jauniem daiļliteratūras un interešu literatūras izdevumiem un citiem informācijas nesējiem, un periodiskajiem izdevumiem, tajā skaitā arī svešvalodās;	Ik gadu	Bibliotēkas	SNP, FN	PB	Krājuma apgrozība - 1 Jaunieguvumiem 3,00 € uz iedzīvotāju. Periodikai – palielinās/nesamazin

		- sistemātiski rekatalogizēts krājums no novecojušiem, maz izmantotiem izdevumiem; - bibliotēkās pieejama jaunākā izdotā literatūra atbilstoši kopienas interesēm; - pieejams plašs kopienas interesēm atbilstošs abonētās periodikas klāsts.					ās abonēto nosaukumu skaits
	P1.3.3. Bibliotēkas kā kopienu tikšanās vietas, lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana.	- attīstīti mūsdienīgi, radoši krājuma popularizēšanas paņēmieni, kas piesaista auditoriju. - bibliotēkas iesaistās nacionālajās lasīšanas veicināšanas programmās.	Ik gadu	Apes, Palsmanes, Raunas, Smiltenes bibliotēkas	SNP	PB, projekti	Pasākumu skaits. Dalībnieku skaits
	P1.3.4. Bibliotēku novadpētnieciskās darbības veicināšana vietējās vēstures un dokumentārā mantojuma saglabāšanā, izpētē un komunikācijā.	- aprakstīti jaunie novadpētniecības materiāli un ievietoti Novadpētniecības elektroniskajā datubāzē; - novadpētniecības mapes atspoguļotas elektroniskajā kopkatalogā; - sagatavotas un piedāvātas novadpētnieciska rakstura aktivitātes, veicinot izpratni un informētību par lokālo kultūrvēsturisko mantojumu.	Ik gadu	Bibliotēkas (Apes, Raunas, Smiltenes)			Ierakstu skaits Novadpētniecības datu bāzē Elektroniskajā katalogā aprakstītas novadpētniecības mapes % no kopējā to skaita bibliotēkā Pasākumu skaits, dalībnieku skaits
	P1.3.5. Pašvaldības deleģēto citu funkciju izpildes nodrošināšana uz esošā bibliotēku tīkla bāzes	- atvērti vienotie klientu apkalpošanas centri;	2024 - 2025	Bilskas bibliotēka un Birzuļu nodaļa,	SNP	PB	Izmaiņas darba līgumā

		- deleģēta pagastu pārvalžu lietvedības funkcija.		Blomes, Drustu, Gaujienas, Launkalnes , Trapenes, Variņu, Vidagas bibliotēkas			
2. Rīcības virziens	Līdzdalība, sadarbība un pieejamība kultūrvides veidošanā						
Uzdevumi	Pasākumi	Sasniedzamie rezultāti	Termiņš	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu avoti	Rezultatīvie rādītāji
U2.1. Nodrošināt daudzpusīgas un dažādām iedzīvotāju grupām, t.sk., sociāli atstumtām, pieejamas līdzdalības, radošuma attīstības un izpausmju iespējas	P2.1.1. Regulāra novada iedzīvotāju iesaiste un vajadzību apzināšana.	- tiek izstrādātas un īstenotas dažādu formātu aptaujas iedzīvotāju viedokļu noskaidrošanai par visām novada kultūras nozarēm un to darbību.	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	SNP Komunikācijas nodaļa Pagastu pārvaldes Iedzīvotāju padomes	PB, projekti	Izstrādātās un publicētās aptaujas Aptauju rezultātu apkopojums Diskusijas
	P2.1.2. Līdzdalības un amatiermākslas aktivitāšu pieejamība dažādu vecumu iedzīvotāju grupām.	- struktūrvienību gada darba plānos iestrādātas aktivitātes, kas veicina iedzīvotāju līdzdalību; - struktūrvienību budžetu tāmēs paredzēti finanšu resursi līdzdalības un radošuma veicināšanai; - kultūras centru gada pasākumu plānā un budžetu tāmēs ir plānoti resursi amatiermākslas kolektīvu darbības nodrošināšanai;	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	SNP	PB, projekti	Struktūrvienību gada plāni Struktūrvienību budžetu tāmēs Līdzdalības norišu skaits Amatiermākslas kolektīvu skaits Norīšu skaits ar amatiermākslas kolektīvu līdzdalību Izstrādāto projektu skaits Apstiprināto projektu skaits,

		- pārvalde un struktūrvienības izstrādā un iesniedz rīcības virzienu atbalstošu projektu pieteikumus apstiprināšanai.			VKKF, u.c.		piešķirtais finansējums
U2.2. Nodrošināt Latvijas Dziesmu un deju svētku tradīciju pēctecību un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību.	P2.2.1. Dziesmu un deju svētku procesa atbalsts (telpas, materiālā bāze, dalība skatēs, nacionāla, reģionāla un vietēja mēroga norisēs, u.c.).	- resursu nodrošināšana Dziesmu un deju svētku procesa kvalitatīvai norisēm: • telpas mēģinājumiem, koncertiem, izrādēm, izstādēm, u.c.; • materiālās bāzes nodrošinājums – instrumenti, ieraksti, metodiskie materiāli, tērpi, u.c.; • transporta nodrošinājums.	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	LR KM, LNKČ	PB, VB, projekti	Struktūrvienību budžeta plāni, izpilde
	P2.2.2. Dziesmu un deju svētku amatiermākslas kolektīvu aktīvas darbības nodrošināšana.	- amatiermākslas kolektīvu vadītāju un speciālistu atlīdzības nodrošināšana, tās regulāra pārskatīšana, motivācijas instrumentu ieviešana; - kopmēģinājumu un novada mēroga pasākumu plānošana un norise; - atbalsts kolektīvu līdzdalībai nacionāla mēroga Dziesmu un deju svētku starplaika aktivitātēs; - novada amatiermākslas kolektīvu līdzdalības nodrošinājums XXVIII Vispārējos latviešu Dziesmu un XVIII deju svētkos Rīgā; - amatiermākslas kolektīvu darbības un finansēšanas	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	SNP, LR KM, LNKČ	PB, VB	Dziesmu svētku kolektīvu/vadītāju, speciālistu/dalībnieku skaits AMK vadītāju atlīdzības sistēma KTP, struktūrvienību budžeta tāmes Kolektīvu darbības kvalitātes rādītāji (<i>protokoli skatēs, konkursos, u.c.</i>) Organizēto amatiermākslas norišu skaits (<i>kopmēģinājumi, skates, meistarklases, u.c.</i>) Aktualizētie normatīvie dokumenti

		normatīvo dokumentu aktualizācija.					
	P2.2.3. Nemateriālā kultūras mantojuma vērtību, tradīciju, amata prasmju pārmantojamības nodrošināšana.	- tradīciju, amata prasmju mantojuma vērtību izpēte, dokumentācija, popularizēšana.	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	LR KM, LNKC	PB, projekti	Izpētes resursi, rezultāti Izglītojošo programmu skaits Norišu skaits
U2.3. Stiprināt iekšējo un ārējo sadarbību kultūras norišu un kultūrvides piedāvājuma kvalitātes pilnveidei.	P2.3.1. Iekšējās sadarbības īstenošana novada kultūrvides piedāvājuma kvalitātes nodrošināšanai.	- regulāras sanāksmes, tikšanās operatīvai plānošanai; - projektu darba grupu sanāksmes norišu īstenošanai; - darba grupu izveide un darbība norišu plānošanā un īstenošanā.	2024. – 2028.	KTP, struktūrvienības	SNP nodaļas, iestādes, pagastu pārvaldes	PB, projekti	Aktivitāšu skaits Darbības refleksija, izvērtējumi
	P2.3.2. Ārējās sadarbības īstenošana vietēja, reģionāla, valsts un starptautisku kultūras norišu īstenošanai.	- starpinstitucionālu, starpnozaru projektu darba grupu darbība projektu pieteikumu sagatavošanai, īstenošanai; - kultūras projektu īstenošana; - NVO un brīvprātīgo iesaiste pasākumu plānošanā un norisēs; - sadarbība ar Iedzīvotāju padomēm; - regulāra sadarbība ar valsts nozares institūcijām, iesaiste darba grupās, konsultatīvajās padomēs, u.c.	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	Sadarbības partneri	PB, VB, projekti	Darba grupu sanāksmes, protokoli Projektu pieteikumi Īstenotie projekti Apmeklētie semināri, informatīvās sanāksmes
3.Rīcības virziens	Mūsdienīga kultūras procesu pārvaldība, komunikācija un cilvēkresursu attīstība						
Uzdevumi	Pasākumi	Sasniedzamie rezultāti	Termiņš	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildī	Finanšu avoti	Rezultatīvie rādītāji

					gās institūcijas		
U3.1. Nodrošināt efektīvu kultūras procesu pārvaldību	P3.1.1. Efektīvas kultūras nozaru pārvaldības nodrošināšana.	- notiek regulāra darbības plānošana un izvērtējums; - iekšējo normatīvo dokumentu izstrāde, aktualizācija; - darba grupu izveide un vadība aktuālu jautājumu risināšanai; - aktuālu kultūras nozares darbības rādītāju ieguve un analīze.	Ik gadu, pa ceturkšņiem	KTP, struktūrvienības	SNP administrācija, pagastu pārvaldes LR KM, LNK	PB	Sanāksmju protokoli Nozaru iekšējie normatīvie dokumenti Darba plāni, atskaites, izvērtējumi Domes lēmumi Statistikas dati
	P3.1.2. Informēta un koordinēta kultūras norišu plānošana.	- iekšēji un publiski pieejams kultūras norišu kalendārs.	Ik mēnesi, ik gadu	KTP, struktūrvienības		PB	Aktualizēts kultūras norišu kalendārs, pieejams sabiedrībai, iesaistītajām institūcijām
	P3.1.3. Kultūras attīstības programmas izstrāde un aktualizācija	- izstrādāta Smiltenes novada Kultūras attīstības programma, tā tiek regulāri aktualizēta; - notiek novada Kultūras attīstības programmas īstenošana; - sagatavots pārraudzības informatīvais ziņojums.	Ik gadu	KTP	SNP Attīstības un plānošanas nodaļa	PB	Izstrādāta un Domes sēdē izskatīta un apstiprināta Smiltenes novada Kultūras attīstības programma 2024. – 2028.gadam Ikgadēji uzraudzības informatīvie pārskati
	P3.1.4. Struktūrvienību darbības attīstības stratēģiju izstrāde. Akreditācijas procesa nodrošināšana	- izstrādāta novada bibliotēku attīstības stratēģija; - izstrādātas novada muzeju attīstības stratēģijas; - struktūrvienību akreditācijas procesa dokumentu sagatavošana; akreditācijas procesu īstenošana.	2024. – 2028.	Struktūrvienības	LR KM	PB	Izstrādāti un Domes sēdēs apstiprināti attīstības dokumenti Akreditācijas komisijas ziņojumi, akreditācijas apliecības

	P3.1.5. Iestādes kultūras un personāla politikas īstenošana ikdienas darbībā	- iestādes vērtību komunikācija darbiniekiem, norišu apmeklētājiem, sadarbības partneriem; - darbinieku darba kvalitātes izvērtējums, motivācijas pasākumu īstenošana; - saliedēšanas pasākumu plānošana un īstenošana; - refleksijas īstenošana par darbības rezultātiem.	2024. – 2028.	KTP	SNP personāla speciālisti, Komunikācijas nodaļa	PB	Izstrādātas iestādes vērtības Saliedēšanās pasākumi Izvērtēšanas sanāksmes Priekšlikumi darbību pilnveidei Darbinieku izvirzīšana apbalvojumiem novada, valsts mērogā
	P3.1.6. Kultūras nozaru norišu komunikācijas kvalitātes pilnveide.	- savlaicīga, kvalitatīva informācija par plānotajām kultūras nozaru norisēm novadā; - notiek regulāra ārējās komunikācijas kvalitātes izvērtēšana.	Nedēļas nogales, mēneša, ik gada	KTP, struktūrvienību vadītāji		PB	Norišu apkopojums Afīšas, preses relīzes, noformētas atbilstoši prasībām
U3.2. Nodrošināt kultūras nozaru darbinieku profesionālo izaugsmi atbilstoši aktuālajām prasībām	P3.2.1. Tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmas novada kultūras nozaru darbiniekiem.	- notiek regulāra apmācību vajadzību noteikšana; - apmācību programmu plānošana un īstenošana; - finansējuma nodrošinājums profesionālai pilnveidei.	2024. – 2028.	KTP, struktūrvienību vadītāji	Kultūras nozaru institūcijas	PB, VB, projekti	Darbinieku novērtējuma sarunas, protokoli Profesionālās pilnveides pasākumi Apliecības, sertifikāti Refleksija Budžetu plāni

	P3.2.2. Pieredzes apmaiņas pasākumi novada kultūras nozaru darbiniekiem.	- notiek pieredzes apmaiņas pasākumu plānošana un īstenošana nozarēs, starp nozarēm.	2024.-2028.	KTP, struktūrvienības	Kultūras institūcijas	PB, projekti	Budžetu plāni Refleksija
4. Rīcības virziens	Kultūrvides infrastruktūras ilgtspējīga pilnveide un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana						
Uzdevumi	Pasākumi	Sasniedzamie rezultāti	Termiņš	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu avoti	Rezultatīvie rādītāji
U4.1. Nodrošināt videi draudzīgu, energoefektīvu kultūras norisēm piemērotu infrastruktūru un vidi; pilnveidot materiāli tehnisko bāzi	P4.1.1. Tiek plānots un nodrošināts finansējums kultūras centru un brīvdabas norišu vietu infrastruktūras (estrādes, u.c.), materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai gada budžeta plānos.	- notiek kultūras centru infrastruktūras tehniskā stāvokļa novērtējums/ekspertīze; - infrastruktūras vajadzības tiek tāmētas, iestrādātas budžetu plānos; - ikgadējā inventāra inventarizācijas procesā tiek konstatēts materiālās bāzes tehniskais stāvoklis; - nepieciešamā inventāra iegāde tiek plānota budžetā.	2024. – 2028.	KTP, struktūrvienību vadītāji	SNP Saimnieciskās darbības nodaļa, pagastu pārvaldes	PB, projekti	Infrastruktūras apsekojumi, defekta akti, tāmes Budžetu plāni, apstiprinājums
	P4.1.2. Kultūras centru un brīvdabas norišu infrastruktūras uzlabojumi.	- tiek uzlabota energoefektivitāte ēkās; - tiek nodrošināta infrastruktūras pieejamība (<i>cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, māmiņām ar bērnu ratiņiem, u.c.</i>); - Jāņukalna (Smiltene) un Jeberlejas (Blome) brīvdabas estrāžu remontdarbi; - elektrības jaudu un pieslēgumu, un citu komunikāciju tehniskais	2024 – 2028.	KTP, struktūrvienību vadītāji	SNP Saimnieciskās darbības nodaļa, pagastu pārvaldes	PB, projekti	Ieguldītais finansējums (EUR) Objektu skaits

		nodrošinājums norišu īstenošanai Smiltē; - infrastruktūras uzturēšana.					
	P4.1.3. Kultūras centru materiāli tehniskās bāzes pilnveide.	- tiek iegādāts vai papildināts tehniskais nodrošinājums. - materiāli tehniskās bāzes apkope un remonts.	Ik gadu	Struktūrvienību vadītāji		PB, projekti	Ieguldītais finansējums Uzlabotā tehniskā nodrošinājuma vienības
U4.2. Nodrošināt novada bibliotēku infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes atbilstību mūsdienu prasībām kvalitatīva bibliotēkārā procesa vajadzībām	P4.2.1. Smiltenes novada bibliotēkas ēkas projekta izstrāde, būvniecība Viedrades kvartālā*.	- bibliotēkas ēkas projekta izstrāde; - bibliotēkas ēkas būvniecība, nodošana ekspluatācijā;	2024. – 2028.	KTP, SNB vadītāja, struktūrvienības	SNP nodaļas	PB, projekti	Izstrādāts SNB ēkas projekts Uzsākta SNB būvniecība
	P4.2.3. Bibliotēkas darba modernizēšana	- iegādāts interaktīvs ekrāns SNB Bērnu apkalpošanas nodaļā - iegādāti jauni datori darbiniekiem	2027. Līdz 2028.	SNB Bibliotēkas	SNP	PB	Modernizēts bibliotēkas darbs - inventāra uzskaitē ekrāns, datori. Jaunu apmeklētāju piesaiste. Uzlabota darbinieka darba efektivitāte
U4.3. Nodrošināt novada muzeju un novadpētniecības centru infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes atbilstību mūsdienu prasībām	P4.3.1. Smiltenes Novadpētniecības muzeja ēkas tehniskā stāvokļa uzlabošana.	- salabots Mēru muižas jumts; - Smiltenes Novadpētniecības muzeja turpmākās atrašanās vieta Smiltē Viedrades kvartālā.	2025. - 2028.	SNP, Bilskas pagasta pārvalde	SNP nodaļas	PB, projekti	Ēkas tehniskā stāvokļa uzlabošana, muzeja pieejamības nodrošināšana. Smiltenes Novadpētniecības muzeja darbība Smiltē

kvalitatīvai atmiņu institūciju darbībai	P.4.3.2. Jāzepa Vītola memoriālā muzeja “Anniņas” pieejamības izvērtējums, uzlabošana	- izvērtēta iespēja izmantot telpas Gaujienas TN ēkā muzeja izstāžu un ekspozīciju veidošanai	2025 - 2028	Gaujienas un Trāpenes pagasta pārvaldes apvienība, KTP	SNP nodaļas	PB, projekti	Iekārtotas telpas muzeja funkciju nodrošināšanai, izveidotas jaunas izstādes, ekspozīcijas.
	P.4.3.3. Smiltenes Novadpētniecības muzeja apakšstruktūras “Drustu muzejs” pieejamības izvērtējums, uzlabošana	- izvērtēta iespēja paplašināt telpas, izmantojot Drustu TN telpas muzeja izstāžu un ekspozīciju veidošanai	2024. - 2028.	Drustu pagasta pārvalde, KTP	Smiltenes Novadpētniecības muzejs	PB, projekti	Iekārtotas telpas muzeja funkciju nodrošināšanai, izveidotas jaunas izstādes, ekspozīcijas.
	P.4.3.4. Novada muzeju un novadpētniecības centru infrastruktūras uzturēšana un uzlabošana drošas pieejamības nodrošināšanai	- kvalitatīvi, atbilstoši apstākļi muzeju un novadpētniecības centru funkciju nodrošināšanai; - nepieciešamo uzlabojumu apzināšana, konstatēto problēmu novēršana, izvirzīto risinājumu realizēšana; - āra (pieguļošās) teritorijas, pagalmu infrastruktūras uzlabošana.	2024. - 2028.	Muzeji, novadpētn. centri, pagastu pārvaldes	SNP nodaļas	PB, projekti	Pieejamības nodrošināšana, piedāvājuma pilnveidošana. Jaunas ekspozīcijas, izstādes
	P.4.3.5. Novada muzeju un novadpētniecības centru materiāli tehniskās bāzes modernizēšana	- kvalitatīva, mūsdienu prasībām atbilstoša muzeju materiāli tehniskā bāze; - atbilstoši apstākļi izstāžu eksponēšanai, krājuma glabāšanas apstākļu nodrošināšanai.	2024. - 2028.	Muzeji, novadpētn. centri	KTP, SNP nodaļas	PB, projekti	Muzeja piedāvājuma paplašināšana, pieejamības nodrošināšana. Izveidotas jaunas, interaktīvas izstādes, ekspozīcijas

5. Rezultātu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji

Nr. p. k.	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes gads	Rezultatīvā rādītāja bāzes vērtība	Rezultatīvā rādītāja vērtības tendence 2028.gadā	Datu avots
RV1: Kultūras piedāvājuma līdzsvarota un kvalitatīva daudzveidība un unikalitāte					
1.	Kultūras centru organizēto norišu kopējais skaits	2024.	413	400	KTP
2.	Kultūras centru organizēto norišu apmeklējumu kopējais skaits	2024.	62 744	60 000	KTP
3.	Smiltenes novada publisko bibliotēku lietotāju vidējais fiziskais apmeklējums gadā	2023.	16	14	SNB gada pārskats
4.	Smiltenes novada bibliotēku lietotāji % no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā	2023.	27%	27%	SNB gada pārskats
5.	Vidējais izsniegums (vienību sk.) uz vienu Smiltenes novada publisko bibliotēku lietotāju	2023.	22	20	SNB gada pārskats
6.	Akreditēto muzeju kopējais apmeklējumu skaits	2024.	9295	saglabājas	Kulturasdati.lv
7.	Muzeju un novadpētniecības centru ekspozīciju /izstāžu kopējais skaits	2024.	28	saglabājas	Kulturasdati.lv
8.	Muzeju un novadpētniecības centru organizēto norišu kopējais skaits (muzejpedagoģiskās, mūžizglītības programmas, ekskursijas, lekcijas, semināri, konferences, meistarklases, tematiskie pasākumi, u.c.)	2024.	211	saglabājas	Kulturasdati.lv
9.	NMMK ievadīto muzeju krājuma vienību skaits	2024.	210	5000	Kulturasdati.lv
10.	Muzeju uzņemto krājuma vienību skaits	2024.	363	1200	Kulturasdati.lv
RV2: Līdzdalība, sadarbība un pieejamība kultūrvides veidošanā					
11.	Veikto pētījumu un iedzīvotāju aptauju skaits, atbilstoši Rīcības plānam	2024.	3	3	KTP
12.	Amatiermākslas kolektīvu skaits	2024.	45	40	KTP
13.	Amatiermākslas kolektīvu skaits ar LNKC kvalitātes vērtējumu	2024.	25	25	LNKC
14.	Norišu skaits novadā ar amatiermākslas kolektīvu piedalīšanos	2024.	338	saglabājas	KTP

15.	Izstrādāto īstenoto kultūras nozaru projektu skaits	2024.	2	2	KTP
16.	Īstenoto kultūras nozaru projektu skaits	2024.	1	1	
RV3: Mūsdienīga kultūras procesu pārvaldība, komunikācija un cilvēkresursu attīstība					
17.	Īstenotās struktūrvienību akreditācijas (skaits)	2023.	2	15	KTP
18.	KTP organizēto tālākizglītības un pieredzes apmaiņas pasākumu skaits	2023.	5	5	KTP
RV4: Kultūrvides infrastruktūras ilgtspējīga pilnveide un materiāli tehniskās bāzes atjaunošana					
19.	Īstenoto kultūras struktūrvienību infrastruktūras uzlabošanas pasākumu/projektu skaits	2024.	1	1 – 2 projekti katru gadu	Pašvaldība

6. Programmas īstenošanas uzraudzība

Par Smiltenes novada kultūras attīstības programmas 2025. – 2028.gadam īstenošanu ir atbildīga Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde. Programmā ir paredzēti noteiktā laika posmā veicamie uzdevumi un pasākumi, sasniedzamie rezultatīvie rādītāji un šo rādītāju sasniegšanai prognozējamie finanšu resursu avoti, kā arī atbildīgie uzdevumu veicēji.

Programmu apstiprina Smiltenes novada pašvaldības dome.

Katru gadu Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvalde sagatavo pārskatu par sasniegtajiem rezultatīvajiem rādītājiem, lai konstatētu nepieciešamos grozījumus uzdevumos vai plānotajos sasniedzamajos rezultātos. Sagatavotos pārskatus un nepieciešamos programmas aktualizācijas priekšlikumus izskata Izglītības, kultūras un sporta jautājumu pastāvīgā komiteja. Par nepieciešamību aktualizēt programmu tiek lemts, pamatojoties uz sagatavotajiem pārskatiem un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu.

Starpposma novērtējums tiek veikts 2026.gada sākumā, lai analizētu 2025. gadā sasniegtos darbības rezultātus un novērtētu mērķa sasniegšanas un uzdevumu izpildes progresu. 2029.gada pirmajā pusē tiek veikts gala izvērtējums, ņemot vērā plānotos uzdevumus, pasākumus un sasniegtos kvalitatīvos un kvantitatīvos rezultātus 2028.gadā. Izvērtējums tiek iesniegts izskatīšanai pašvaldībā noteiktajā kārtībā, kā arī tiek izstrādāta Smiltenes novada kultūras attīstības programma nākamajam plānošanas periodam.

Smiltenes novada teritorijas attīstības plānošanas vidēja termiņa un ilgtermiņa dokumentos integrēto Programmas uzdevumu un politikas rezultātu sasniegšanu novērtē šo dokumentu starpposma un gala novērtējumos, nepieciešamības gadījumā veicot korekcijas Programmas sasniedzamajos rezultātos.